

== Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo ololetno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi projeman mesečno K 1-70

SLOVENE

== Inserati: ==

Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==

vsak dan, izvenemši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisati se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ograke poštne
bran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Evharistični kongres — in naša domovina.

Predvečer najlepšega praznika v letu . . .

Mnogo lepih dni nam nudi cerkveno leto, — krono lepote ima jutrajšni praznik.

Svečani in veseli občutki prešinjajo srce vernega kristjana; vse je v nekem veseljem pričakovanju; tisočero rok se pridno giblje, da pripravi za jutri lepo pot.

Saj velja ta pot Njemu, ki celo leto preživi in prebdi tih, skrit v ozki celici, pozabljen med svojci . . . Mimo njega hodi, pa ga ne vidi, pa ne čuti njegove bližine, pa nimajo enega pogleda zanj, ene misli nanj . . . En slavnostni dan; en dan v letu, ko ga javno izpoznavajo za svojega Gospoda, ko se mu upogibljejo kolena na javni cesti; en dan časti in slave. Vere dignum et iustum est! . . .

Giblajte se roke, dvigajte se srca, hitite mladi in stari v pozdrav njemu naproti! — — —

Dočim se pa mi pripravljamo po naših mestih in selih na en dan vsakoljetne proslave Najsvetejšega, se tam na cesar. Dunaju že delj časa pridno giblje tisočero rok, da pripravi istemu najvišjemu Gospodu nekaj dni izredne proslave, kakršna se vidi redkokrat. Pripravljajo se na svetovni evharistični kongres.

To pripravljanje, to gibanje je naredilo široke kroge, velike kolobarje. Ne le Dunaj, — vsa Avstrija se pripravlja. In še več kot Avstrija — saj je kongres mednaroden, svetoven — še širje kolobarje je vzdignilo pripravljane na kongres. Napovedujejo se Francozi, Angleži, Italijani, Španci, Američani, Afričani, celo iz Azije in Avstralije prihajajo prijave. Med avstrijskimi nemškimi narodi se navdušujejo za kongres posebno Mažari, Hrvatje in Čehi. Kat. češki listi so polni evharističnega kongresa. Menda zato, ker se za nedolgo potem obeta enak kongres — v Pragi. Kat. Čehi menda čutijo potrebo dvigati in užigati versko misel v svojem narodu . . .

Spričo tega velikega pripravljanja na evharistični kongres se zdi, da smo Slovenci, ki se štejemo, da v takih re-

čeh nismo zadnji, — zdi se, da smo nekam — tihi. Ni čutiti posebnega navdušenja za kongres . . .

Res, ko bi hoteli poslušati ob tej priliki naša narodna čustva, bi se ne mogli posebno ogrevati za shod med Nemci. Kajti opetovano so nam dali Nemci, tudi katoliški, že čutiti, da smo — reveži. Pa mi, dasi mali, nismo voljni, da bi nas kdorkoli odrival in stavil v kot!

Toda narodno čustvovanje se mora ob tej priliki umakniti drugemu, višjemu čustvovanju. Verska misel je, ki mora pri tem nadvladati vse!

Saj je vzvišeni predmet tega kongresa, presveta Evharistija, najživejši in najjasnejši izraz naše sv. vere, rekli bi — če smemo tako reči — kvintesenca naše vere; njeno jedro, nje središče in žarišče. V svetem Rešnjem Telesu se osredotočuje vse naše bogocastje in bogoslužje. Kdor poklekne pred sv. hostijo, ta je katoličan, ta je — naš. Sv. hostija je tudi ona vez — vinculum pacis — vez miru, ki veže in druži ljudi, različne po značaju, jeziku in podnebjem v eno veliko božjo družino.

Češčenje presvetega Rešnjega Telesa je višek češčenja božjega na zemlji; je merilo verskega življenja. Kjer je to češčenje razvito, tam je versko življenje na višku.

Zato naj bi evharistični kongres ne bil samo trenuten pojav; plamen, ki šine visoko v zrak, pa hitro upade in ugasne, — marveč bil naj bi ogenj, ki razžreje srca vernikov daleč naokrog in jih užge k večji ljubezni in popolnejši službi božji. Evharistični kongres, če hoče imeti svojo polno veljavo, mora roditi trajne sadove noživiljenega verskega življenja med narodi v Avstriji.

Ali Slovenci nimamo vzroka, da bi versko misel še bolj ukresali, versko življenje še bolj podžgali med seboj?

Kaj vidimo krog sebe, kake prizore gledamo v svoji sredi? Bože mili! Ta mali narodič, preziran in zatiran od vseh, ki so okoli njega; ta narodič, ki se komaj vzdržuje nasproti navalom tujstva, — kaki notranji nemiri in viharji ga razburjajo in slabijo! Lastni bratje, sinovi tega naroda so vstali, ki s predrzno roko zametujejo, ki s smelo nogo gazijo to, kar je bilo nam in našim dedom od nekdanj najsvetejše. V teh dneh, ko hrumi tujec pred našimi vrati in žuga vsak trenutek udreti v naš dom, prepoditi ali povezati nas vse ter se našega doma polastiti, — ni-

majo ti ljudje nobene nujnejše potrebe, kakor trgati iz srca rojakom to, kar jim je edina opora in tolažba v dneh zemeljskih bridkosti . . . Pod pretvezo narodnosti teptajo naše verske svetinje. Pravijo, da branijo narodnost proti nam — mlačnežem! Bodi jim! Naj jo branijo! Dovolj imajo hvaležnega dela. Dovolimo jim to prednost! Dočim mi ne moremo drugače, kakor da imamo verske ideale za najvišje, ki prevladajo vse druge ideale in vse druge ozire, — naj bodo oni patentirani zastopniki in zakupniki narodne ideje, in naj grajajo nas, če smo kdaj premlačni v brambi narodnih pravic! — Pa ne! Oni se bore zoper »klerikalizem«. Dovolimo jim še to! Saj stranke morajo biti. Če smo jim kedaj prerimski, — dovolimo jim, naj godrnjajo, naj zabavljajo! — Pa ne le to; s tem še niso zadovoljni. Kaj duhovniki, kaj škofje in papež, — svetniki božji, božja Mati in Najsvetejši niso varni pred njimi! Pred njim, pred Najsvetejšim se ne ustavijo; nimajo strahu, da bi ga ne zasramovali! Sina božjega samega bi bičali in kronali, ko bi jim prišel v roke; v obraz bi se mu krohotali, v bel plašč bi ga oblekli in za norca imeli . . . Nichts Heiliges ist mehr! Es lösen sich alle Bande frommer Scheu . . . Ni je grdobije, ni ga bogokletstva, katerega bi ne odobraval in proslavljali. Ravno kar so bili vsi iz sebe, polni veselja nad Macharjevo blasfemijo in Masarykovo grdobijo. Vse jim pride prav, nobenega ožira, nobene nežnočnosti, nobenega sramu!

In to berejo in plačujejo ljudje, ki hočejo veljati za dostojne ljudi, ljudje, ki duhovnika pozdravljajo; da ljudje ki hodijo v cerkev — z masnimi bukvicami v roki! Ta nedoslednost, ta slepota!! Brezbožneži bi kmalu nehali, ko bi jim roke ne držali oni, ki se štejejo še za kristjane.

Naj bi si privoščili ta luksuz, to potratnost zlobnosti, drugi narodi, ki imajo čas za to, ki jim ne gori streha nad glavo kakor gori nam. Pri njih se ložje prenese. A da se piše to v našem slovenskem jeziku, s katerim komaj še migamo, — to mora boleti in skeleti vsakega, kdor ima troho ljubezni do svojega rodu . . .

Kako bi spričo teh žalostnih dejstev človek, ki ljubi vero in dom, ne planil kvišku kakor Juda Makabejec, da premaga sovražnike, ki skrunijo našo domovino, in znova zapali ogenj v svetišču, ki ga je ugasila zlobna roka?!

Ali nismo dolžni spričo tega, kar počenjajo naši verski nasprotniki, izprašati vsak večer svoje vesti nele: če smo dovolj sovražili liberalizem (ne liberalcev seveda) — ampak tudi: **Ali smo storili vse, da ubranimo naše svetinje pred oskrnjevalci? Ali smo mi tako goreči v zidanju kakor oni v podiranju? Ali ljubimo Boga toliko kakor ga oni sovražijo? Ali skušamo ogenj vere med narodom netiti s tako gorečnostjo, kakor ga oni skušajo pogasiti? Ali porabimo vsako priliko v dobro, kakor porabijo oni vsako za svoje hudobne namene?**

Abyssus abyssum invocat. Ta brezdanja hudobija nasprotnikov bi nas morala izzivati in vzdigati k najsilnejšemu odporu — nele na polju politike marveč na polju vere same, ki se je zlobneži s predrzno roko lotevajo, da odvagamo in izravnamo, kar oni delajo hudega. Če onim, ki Boga ljubijo, vse služi k dobremu, mora tudi rovanje in divjanje nasprotnih listov nam služiti k temu, da se z večjo ljubeznijo in večjo gorečnostjo oklepamo tistega, kar oni rušijo in skušajo oblatiti. Če je liberalcem in demokratom spoved »le še samo za najbolj neumne ljudi«, sveta hostija pa v posmeh, ali ne bomo teh dveh zakramentov, okoli katerih se suče vse versko življenje, najbolj cenili v mišljenju in — v praksi? Tako bo hudoba služila dobri stvari.

In najnovejši napad: Machar. Masarykove blasfemije, ki sta jih ponatisnila »Soča« in »Zarja« — blasfemije, impertinentne, kakršne se še niso brale v našem jeziku (!) — ali bomo to kar tiho in mirno prenesli?! Ali nas ta nesramnost ne bo vzdignila, da na eni strani zavrnemo napadalce, na drugi pa pred božjim Veličanstvom skruseni v pepelu in prahu prosimo odpuščanja za grehe svojih izgubljenih rojakov?!

Nasprotnikom je dobra vsaka najmanjša prilika, da udarijo po Cerkvi, — tudi mi moramo porabiti vsako priliko, da Cerkvi branimo pravice, Bogu čast!

Taka prilika — in še prav posebna — je evharistični kongres. **Pojdimo na Dunaj** in pokažimo pred Bogom in pred svetom, da Slovenci, kjer se gre za prava Cerkve in čast božjo, nismo zadnji! Da, vkljub temu in ravno zaradi tega, ker imamo tako bogopozabljenega ljudi v svoji sredi, hočemo biti drugí tem bolj goreči in zvesti v božji služ-

LISTEK.

Žalostna slavnost sv. Rešnjega Telesa.

(Iz dobe kulturnega boja na Nemškem.)
Po Václavu Kosmák — Nenad Vojvodič.

Na svojem potovanju sem krenil nekoč tudi na sever. Rad bi bil videl, kako je v Prusih pravzaprav s tistim kulturnim bojem. Stopil sem preko črnobelih pruskih mejnikov, poljubil »sveto nemško zemljo« in spel proti Mekki vseh pruskovernih Nemcev — proti Berolinu »sandumschlungen,*) se tam trikrat iz samega spoštovanja pred Bismarckovo palačo priklonil, da bi me njegovi biriči ne utegnili imeti za tajnega papeževega odposlanca, potem pa sem odpotoval v katoliški Poznanj.

Na praznik presvete Trojice sem dospel v vas E . . . en. Selo je bilo okrašeno in ozaljšano, ceste pometene in s cvetjem posute — z eno besedo: vse slavnostno.

*) V okolici berolinski je mnogo peska; zato nemara mečejo Berolinci celemu svetu pesek v oči. — Pisatelj.

»Aha,« mislil sem si, »sveto Rešnje Telo bodo slavili. V Prusih slave sveto Rešnje Telo na dan presvete Trojice. Šel sem k cerkvi, kamor se je valila množica, a v hram Gospodov nisem mogel, ker je bil vernikov nabito poln. Zrl sem le pri vratih mnogo luči in slišal množico prepevajočo mašne pesmi. Pa sem rekel: »Evo ti pobožnosti! Slehern glas vre iz globočine srca. Da bi pri nas doma ljudstvo tako pelo!«

Odpeli so. V cerkvi se je začelo gibanje. Resen mož je privedel šolarje s praporom po dva in dva, za njimi so šli mladi mladeniči, potem preplašene dekle, sipajoče cvetje na cesto, godci in naposled se je pojavilo v vratih nebo. Ministrantje so zazvončkali, vsa truma je popadala na tla in jela bridko plakati in ihtenje njih žalosti je vpilo k sinjim nebesom. Jaz gledam, zakaj neki jokajo, oh — pa vidim, da pod baldahinom ni nikogar. Cerkvenik je držal v roki prazno kadilnico in si otiral solze. Čemu neki bi zažigal kadilo, ko ni bilo duhovnika, ki bi bil nesel v posvečenih rokah presveto Telo Gospodovo? In kako bi ljudje ne plakali, ko ni bilo med njimi Tistega, kateremu na čast so se bili zbrali?

Šli so dalje. Godci so zaigrali pesem v čast sv. Rešnjemu Telesu, množica pa je pela s svetim navdušenjem.

Kadar pa so prišli k prvemu oltarju, tedaj so se možje z baldahinom in drugi s svečami postavili k oltarju, neki mladenič pa je prebral s pomenljivim glasom sveti evangelij, ministrantje so zazvončkali in množica je padla na kolena, zaplakala še glasneje, ker jih ni blagoslovila župnikova roka s sv. Rešnjim Telesom.

Meni so tudi tekale solze po licu, pa sem si mislil: »Mili Bog, zakaj to trpiš?« Pogledal sem kvišku v nebo in tam zazrl čisto žarečo nebeško luč. Ljudje ji pravijo solnce, meni pa je prišlo na misel srce Jezusovo. Jezus je nad nami in blagoslavlja svoje otroke. Mi ga sicer ne vidimo, ali to njegovo srce gori s tako ljubeznijo do nas, da je ne more skriti in da sveti na nas s solncem ter preraja, blagoslavlja in teši vsoljno stvarstvo. On je šel v tem trenutku tudi s sprevodom E . . . skih faranov in jih blagoslavljal.

Ministrantje so zvončkali. Ljudje plakali, jaz pa sem gledal kvišku, molil k Srcu Jezusovemu in se bil v prsa.

Od četrtega oltarja se je procesija vrnila v cerkev. Zapeli so »Te Deum«, hvalili kakor prvi kristjanje Boga tudi za nadloge, potem pa so se razšli žalostni domov.

Vprašal sem starčka: »I kje imate pa duhovnika?«

Pa je vzdihnil in rekel: »V zaporu.«
»Zakaj?«

Starec je stresel z rameni. Imel me je nemara za ogleduha, pa mi ni ničesar odgovoril. No, jaz nisem potreboval odgovora, in ti, dragi bralec, tudi ne. Presneto dobro vemo vsi, zakaj daje Bismarck duhovnike zapirati, to je ti isti Bismarck, ki je svetlonosec sedanjega veka!

H. Sienkiewicz:
V peščeni puščavi.
Prevedel dr. Leopold Lénard.
(Dalje.)

XLI.

Po kratkem odpočitku pod nasipom Luele je odrinil Stanko s Kalijem na čelu tristo vojevnikov še pred solničnim zahodom k Fumbovi bombi, ker je hotel uhariti na Samburu ponoči, misleč, da bodo v temi »ognjene kače« naredile toliko večji vtis. Pot od Luele do gore Boko, na kateri se je branil Fumba, je iznašala z odpočitki vred devet ur, tako da so prišli pred trdnjavo šele okrog tretje ure po polnoči. Stanko je ustavil vojevnike in jim zapovedal, da morajo do svojega časa biti popolnoma

bi. Naj Bog na zemlji nima bolj vnetili častivcev kakor smo Slovenci!

Končno pa se seveda vendar ne gre toliko za to, ali nas je malo več ali malo manj na Dunaju, — glavna stvar za nas je: **da bo imela naša domovina kaj koristi od tega.** Zato naj se za one, ki na Dunaj ne bodo mogli, prireajo po vseh krajih pobožnosti in shodi in slovesnosti v čast Najsvetejšemu, kakor to delajo tudi po drugih deželah, zlasti po večjih mestih. Tudi za nas bodi **to leto evharistično!** In četudi bo tega leta kmalu polovico preteklo, se po končanem kongresu še vedno lahko nadaljuje. Te pobožnosti naj bodo tudi slovesen protest zoper brezbožno pisavo liberalno - demokratskih listov. Zraven pa zagotavljajmo Bogu in prisezajmo:

Dokler slovenski rod — biva, po zemlji hod', — bode donela v našem jeziku slava v presv. Zakramentu med nami pričujočemu Bogu!

Državni zbor.

Dunaj, 4. junija 1912.

Službena pragmatika.

Stanovsko glasilo avstrijskih uradnikov z vso mogočo zgornostjo zagovarja načrt službene pragmatike, kakor ga je sklenil odsek. Temu se ne čudimo, ker glasila namen je, da zagovarja koristi uradnikov in uslužbencev. Čudni in smešni pa so razlogi, s katerimi pobija vladne pomisleke proti nekaterim določbam v načrtu. Tako trdi, da časovno napredovanje uradnikov ne bode pomnožilo stroškov. Ako se bodo uradniki vobče hitreje pomikali v višje plačilne razrede in tudi preje dobivali pravico do vpokojitve, je vendar naravno, da polagoma rastejo plače in s tem tudi skupni izdatki. Danes seveda natančnih svot ni mogoče določiti.

Še bolj zavita je logika, ako član kar v svoja jadra lovi sapo javnega mnenja med uradniki in roti poslance: Če imate denar za armado, topove, vojne ladje, potem se bode tudi še dobilo 30 milijonov za uradnike. To je res, da Avstrija ni še bankrotna. Ako pa poslanec dr. Steinwender, ki je tudi bil državni uslužbenec, dokazuje iz besedo in peresom, da izkazuje letošnji državni proračun v istini 249 milijonov, potem res ne vemo, kje naj vlada dobi še 30 milijonov. In tudi ni res, da sedaj vlada zahteva zvišanje plač častnikov. Zato je opravičeno že včeraj dr. Korošec izpraševal vest delavnim strankam, zakaj ne poskrbe za nove vire dohodkov. Ali naj država od leta do leta dela dolgove za redne izdatke? To bi bilo najslabše gospodarstvo. Redne stroške morajo pokrivati tudi redni dohodki. Le za nujne in večje izredne potrebe ali produktivne investicije se priporočajo dolgovi, ako ne zadoščajo redni viri države. Blagajne pa tudi ne smejo biti prazne, da bi država morala ustaviti redna izplačila.

Res pa je, da mora država plačevati uradnike tudi pri podjetjih, ki so pasivna. Železniški uradniki in uslužbeneci niso krivi, ako so državne železnice pasivne. Kriva je osrednja železniška uprava. Nasprotno pa odločno zanikamo splošno trditev, da vse dohodke države pridobe samo uradniki. Taka trditev je naravnost bedasta. Ali morda davčni uradniki pridobe davke od zemljišč, tovarov, obrtnih podjetij itd.

In vendar moramo poslušati take gluposti od raznih demagogov in čitati take čenče tudi v uradniških glasilih. Zagovarjali pa smo vedno pravo načelo, da mora država plačati svoje uradnike, kakor se spodobi za pošteno delo. Plače pa naj se zvišajo tistim, ki v istini zaslužijo. Vlada pa naj obenem skrbi, da se čimprej izvrši potrebna reforma državne uprave. To prepiranje pa je tako splošno in trdno, da mu nihče ne more ugovarjati. Že pred leti je trdil visok državni uradnik, da se bode Avstrija utopila v tinti.

Pa kaj se zmenijo politični zanjkarji za resne razloge. Včeraj je sekcijski šef dr. G a l e c k i odločno izjavil v zbornici v imenu vlade, da službena pragmatika v celoti na noben način ne more že 1. julija t. l. stopiti v veljavo, ako parlament obenem ne reši finančnega načrta in ne zagotovi pokrija. Vlada tudi ne pritrdi, da bi se sedaj rešilo samo finančno vrašanje, pragmatične določbe pa odložile na poznejši čas. Toda tudi ta zadnji opomin je bob ob steno. Dr. Dinghofer je izjavil v imenu nemško-narodne zveze, da naj se časovni advancement in zvišanje plač prične s 1. julijem, vse druge določbe pa naj se uveljavijo pozneje. Lavorike so res poceni.

Danes je poslanec dr. Korošec utemeljeval svoj drugi predlog: »Vrsko izpovedanje ali narodnost ne sme vplivati na nameščenje uradnikov, politični razlogi pa samo v toliko, kolikor se strinja s splošnimi dolžnostmi uradnikov. Uradniki naj so po možnosti iste vere, kakor prebivalstvo, med katerim službujejo. Ako je v službenem okraju vsaj 20 odstotkov ene narodnosti, mora biti uradnik zmožen tega jezika v besedi in pisavi.

Tudi pri tej priliki je dr. Korošec pošteno okrtal »uradniške prijatelje«, ki kriče: »Aut Caesar aut nihil!« Vse ali nič. Samozavestno so obljubovali uradnikom še leta in leta, da jim izvojujejo dragocen dar službene pragmatike. Tako so zašli v zagati, da ne morejo naprej ne nazaj. Zavzeli so se posebno za koalicijsko pravo, brez katerega je zanje vsa pragmatika brez pomena. Tako so z obljubami in zahtevami preobložili svojo ladjo, da morajo metati tovore s krova. Sedaj bi bili zadovoljni, ako vlada uradnikom zopet od 1. julija dalje dovoli draginjske doklade, vse drugo naj kokeš pozablje. To pa bi bili uradniki dobili že dne 1. januarja 1910, ko bi se ne bili tedaj širokoustili isti demagogi, da hočejo vse ali nič. In tako utegnejo doživeti, da se jim izjalovijo še draginjske doklade. Tedaj so bili ponositi Španci, danes so politični cucki in vlada igra vlogo ponosnega Španca. V skrajni zadregi je začela nemško - narodna zveza pretiti in groziti. Kdo pa se vas boji? (Veselost in pritrdjevanje.) Ako na naših klopih kdo vstane, že stikajo ti junaki glave in se izprašujejo, ali morda vzdiga glavo strašna obstrukcija. Vi, mogočna gospoda, ste bili, ki ste nas učili obstrukcije. Vi ste nas učili, da je le z obstrukcijo mogoče kaj doseči. Kdo sedaj Rusinom potiska orožje obstrukcije v roke? Proti drugi češki univerzi so Nemci vložili svoj »veto«. Proti rusinski univerzi se ustavljajo sedaj Poljaki. Torej tri največje stranke so obstopile ministrske sedeže, zastavile pot, od nas pa zahtevajo, naj jim držimo stremena, da morejo na konje. Ako hočete

res uradnikom koristiti, glasujte za naše predloge! (Zivahno odobravanje.)

Zbornica je nato sprejela prvih 26 paragrafov, ki v bistvu soglašajo z vlad. načrtom. S 153 proti 120 glasovom je obveljal dodatni predlog, da politični, verski in narodnostni razlogi ne smejo odločevati na nameščenje uradnikov. Jutri zbornica nadaljuje razpravo.

Brambni odsek.

Danes je že začetkom seje vzbudilo v zbornici največjo senzacijo poročilo iz Pešte, da je ogrska zbornica sprejela brambno predlogo »en bloc«. Grof Tisza je danes res pokazal železno roko. Gredečo v zbornico je rekel tovarišem: »Grem in ostanem, da me ven vržejo!« To se ni zgodilo. Tisza je opoziciji odklonil vsako besedo. V dogovoru z večino je predlagal zbornici, naj brez nadaljne razprave sprejme brambni zakon v celoti. Večina vstane, opozicija pa kriči, razbija, piska in žvižga. Grof Tisza narekuje predloge stenografom, večina vstaja na znamenja. V 30 minutah je bila brambna predloga sprejeta tudi v tretjem branju, obveljal je predlog, da že danes popoldne zbornica razpravlja tudi načrt zakona glede dež. brambe. Tako je končana v Pešti enoletna komedija s huzarskim činom. Opozicija je zamudila pravočasni prehod čez brv. Včeraj še je ministrski predsednik dr. Lukacs opoziciji ponudil priliko za nadaljna pogajanja v vclilni reformi. Opozicija je odklonila ponudbo in danes je grof Tisza gospod položaja in bode vladi določil meje in pogoje za volilno reformo.

Za nas pa je današnji dogodek jako podučljiv. Težišče notranje politike v naši monarhiji je v Pešti. Mesece in mesece je avstrijska zbornica čakala, kaj store Madžari z brambno reformo. Danes imamo pred seboj »fait accompli« in vsa nadaljna razprava je samo potrata časa. Vsaka izpremembra je izključena. Oba zakona se morata enako glasiti. Najmanjšo izpremembo razveljavi gotovo gosposka zbornica in poslanska zbornica je obsojena, da sedi še v poletju. Edina dobra posledica je, da imamo vsaj 12 let o tem vprašanju mir pred Madžari.

Socialni demokratje so danes v brambnem odseku predlagali, naj se razprava pretrga. Dasi je ta predlog le gola demonstracija, vendar je 11 članov glasovalo za predlog, ki ga je večina odklonila z 19 glasovi. Razprava pa se bode vlekla gotovo še 14 dni. Ljudski zastopniki morajo vladi vsaj pojasniti svoje pomisleke proti raznim določbam v načrtu.

Občinski svet Ljubljanski.

Ljubljana, 4. junija.

Sejo odpravi župan dr. Ivan Tavčar, ki imenuje za overovalca zapisnika občinskega svetnika Malija in Marinka. Vlado zastopa vladni svetnik Kremenšek.

Nadvojvode Friderika cesta.

Župan: Pri slavnostih ob tekmovalnem streljanju gorskih polkov se je pokazala harmonija celotnega prebivalstva. Slavnosti se je udeležil tudi nadvojvoda Friderik, ki je v posebnih milostih izrazil županu, da je dobil v Ljubljani najboljše vtise. V znak harmonije in v čast za zasluge, ki si jih je stekel nadvojvoda Friderik, predlagam, naj se dosedanja Gruberjeva ce-

obrnili tudi proti njemu; ker je pa poguba Samburov bila zanj rešenje, je zbral vse svoje vojevnike, udrl po stranskem, skritem izhodu iz bome in presegal pot velikemu delu bežečih nasprotnikov. Bitka se je zdaj spreminila v klanje. Bobni Samburov so prenehali doneti. V polmraku, katerega so presekavali samo rdeči bliski prihajajoči iz Kalijeve puške, se je razlegalo vpitje padajočih, zamolkli udarci sekir na ščite in ječanje ranjencev. Nikdo ni prosil usmiljenja, kajti zamorci ga ne poznajo. Iz strahu, da ne bi v temi in zmed lastnih ljudi izpostavljali nevarnosti, je Kali slednjič nehal streljati, prijel za Gebrov meč in se vrغل z njim v sredino nasprotnikov. Samburi so zamogli zdaj bežati z gor k svojim mejam samo po eni široki soteski, ker je pa to sotesko zaprl Fumba s svojimi vojevniki, so se iz celega oddelka rešili samo oni, ki so se vrgli na zemljo in se pustili vjeti žive, dasiravno so vedeli, da jih čaka grozna sužnjost ali pa celo okrutna smrt iz rok zmagovalcev. Mamba se je branil junaško, dokler mu udarec bojne sekire ni razdrobil črepinje. Njegov sin, mladi Faru, je padel v roke Fumbe, ki ga je velel zvezati, da bo prihranjen v zahvalno žrtev duhovom, ki so mu prišli na pomoč.

(Dalje.)

sta od Domobranske ulice do Karolinške zemlje imenuje od zdaj naprej Cesta nadvojvode Friderika. Grubar, ki si je bil iztekel za Ljubljano toliko zasluge, ima že itak svoje nabrežje. (Pritrdjevanje.) Županov predlog se soglasno sprejme. Socialni demokrat Ethin Kristan ni bil navzoč pri županovem predlogu. Župan izjavi, da o sklepu nadvojvode brzojavno obvesti. — Župan nadalje izjavi spoštljivo zahvalo, ker je daroval nadvojvoda Friderik 400 K za ljubljanske reveže.

Ostala županova paznanila.

Na koncertu, ki se je priredil dne 18. majnika po častnikih v korist ljubljanskih ubožcev, se je izkazalo 400 K čistega dobička. Denar je mestna blagajna že sprejela. — Ethin Kristan pride v dvorano. — Poveljstvo domobranskega polka se je pismeno zahvalilo za darove poklonjene po mestni občini ob tekmovalnem streljanju gorskih polkov v Ljubljani. — Gospod Milan Gorup vitez Slavinski se v posebnem pismu zahvaljuje za sožalje, ki ga je izrazil ljubljanski občinski svet ob smrti njegovega očeta gospoda Josipa Gorupa. — Novoimenovana častna meščana ljubljanska Fran Doberlet in Vaso Petričič se zahvalujeta za imenovanje. — Povodom smrti svoje soproge je daroval posestnik A. Pogačnik 200 K za uboge v obeh mestnih ubožnicah. — Deželna vlada se je zahvalila za podporo 500 K pogorelcem v Tomačevem, kakor tudi pešpolk št. 17 za 250 K kot prispevek za izdajo polkovne zgodovine.

Deželna vlada je izporočila županu, da se udeleže avtomobilske tekme tudi nadvojvode Leopold Salvator, Karol Franc Josip in Josip Ferdinand ter princ Parma z gospo soprogo. — Kranjsko-primosko gozdarsko društvo prosi, da naj pošlje ljubljanska občina svojega zastopnika na zborovanje, ki se vrši dne 28. do 30. junija t. l. v Ljubljani. Se ugodi. — Društvo inženirjev je doposlalo dopis, v katerem se peča s kanalizacijo Ljubljane. Društvo želi, naj bi se nabiralniki tako zgradili, da bo mogoče fekalije uporabiti za gnojenje zemljišč. Zatlornica pri šentpeterskem mostu naj se tako preloži, da bo mogoče izkoriščanje vodne moči. — Župan: Društvu se primerno zahvalimo, ker se tako živo strokovnjaško peča z zadevo. Dopis se odstopi tozadevnemu odseku, ki se danes izvoli. Župan si izposluje dovoljenje, da se dovoli Tomačevcem uporaba vode za gašenje apna iz mestnega vodovoda brezplačno.

Županov odgovor na interpelacije občinskih svetnikov.

Glede na interpelacijo obč. svetnika F. Novaka, zakaj da v Trnovem ne gori toliko žarnic, odgovarja župan, da se v nobenem mestnem delu toliko žarnic ne premenjava, kakor v Trnovem, kjer se žarnice pobijajo. — Na interpelacijo občinskega svetnika Jegliča glede na Ravnikarjeve ulice poroča župan, da se je kanalizirala ulica l. 1908. Tlakovanje bi stalo danes 5500 K, ograja pa 2000 K. — Glede na interpelacijo občinskega svetnika Tomaža Novaka o iztrebljenju jarka ob Zeleni jami se je interpelacija izročila dotičnemu odseku. — Z ozirom na interpelacijo občinskega svetnika Marinka o pešpoti mimo Ranzingerjeve vile se je naročilo posuti dotično pešpot. — Z ozirom na interpelacijo občinskega svetnika Štefeta radi zanemarjenih šetališč na Gradu so se pota pregledala in se našla nasuta. Župan pravi, če se konstatirajo nedostatki, naj se to v interpelaciji specificira. (Štefe: Na Gradu manjka vse polno stvari, ki bi jih moralo imeti urejeno šetališče.) — Z ozirom na interpelacijo občinskega svetnika Ivana Štefeta, da naj se podaljša cestna električna železnica do Viča in Šiške, izjavi župan, da je občina upravičena zahtevati podaljšanje, če podjetje donaja 5 odstotkov čistega dobička. Mestni občini je pa znano, da se upraviteljstvo poulične železnice samo bavi z zvezo z Vičem in s Šiško. Tozadeven dopis se je pa odposlal upravi električne cestne železnice.

Odbor za nadzorovanje zgradbe kanalov nabiralnikov.

Na ustmen predlog podžupana dr. Trillerja se izvolijo razven župana in podžupana v odbor za nadzorovanje zgradbe kanalov nabiralnikov občinski svetniki: Kregar, dr. Zajec, Likozar, Smole, Staudacher in Kristan.

Pritožba prodajalcev zelja U. Marenko in K. Kačar.

Poročevalec občinski svetnik Hudovalnik: U. Marenko in Kačar sta se pritožila, ker se jima je na trgu odkazal drug prostor. Pritožbo je občinski svet zavrnil, nakar sta se Kačar in Marenko pritožila na vlado in deželni odbor. Vlada o prizivu ni razsodila, mar-

tiho, potem je pa začel razgledavati položaj. Vrhunec gore, kamor so se skrili branitelji, je bil temen, Samburi so pa zažgali veliko ognjev. Njihov blesk je razsvetljeval strme stene skal in veliko drevje, ki je rastlo v podnožju. Že od daleč se je slišal zamolkel glas bobnov in kriki in petje voevnikov, ki so brez dvoma v obilni meri uživali »pombo«, hoteč praznovati poslednjo zmago, ki se jim je zdela že blizu. Stanko je šel na čelu svojega oddelka še dalje, tako da ga je slednjič samo še kakšnih sto korakov delilo od zadnjih ognjev. Taborišče ni imelo nobenih straž in brezmesčna noč ni pustila divjakom zagledati Kinga, katerega je zaslanjalo tudi veliko drevje. Stanko, ki je sedel na njegovem vratu, je dal natiroma zadnja povelja in potem je dal Kaliju znak, naj zažge eno izmed pripravljenih raket. Črn trak je zletel sikaje visoko pod temno nebo in potem se je s šumom razsul v šopek rdečih, modrih in zlatih zvezd. Vsi glasovi so umolkli in nastal je trenotek globoke tišine. Nekaj sekund pozneje sta skočili kot s peklenjskim hohotanjem še dve ognjeni kači, sedaj pa obrnjeni ob zemlji naravnost proti taboru Samburov, obenem se je pa razleglo tudi rjojenje

Kinga in kričanje tristo Vahimov, ki so se oboroženi z asagajami, bojnimi sekirami in noži v nezadržljivem diru vrgli naprej. Začela se je strašna bitka, toliko strašnejša, ker se je vršila v temi, kajti vsi ognji so bili takoj razpetani v prvem strahu. Takoj v začetku je pri pogledu na ognjene kače prevzel Samburu brezumen strah. Kar se je zgodilo, je popolnoma presegalo njihov razum. Spoznali so samo, da so neka strašna bitja padla nanja in da jim grozi grozna in neizogibna poguba. Večina izmed njih se je spustila v beg, preden so jih še dosegle sulice in bojne sekire Vahimov. Nekaj čez sto voevnikov, ki se jih je Mambu posrečilo zbrati okrog sebe, se je pa uprlo zavze to, toda ko so pri ognju strelav zagledali velikansko žival, na njej pa belega človeka in ko jim je na ušesa zagrmel grom orožja iz katerega je zaporedoma streljal Kali, jim je upadel pogum. Tudi Fumba na gori je, ko je zagledal prvo raketo, ki se je razpočila v višini, padel iz strahu na zemljo in nekaj minut ležal kakor mrtev. Ko je pa prišel k sebi, je iz obupnega tuljenja voevnikov spoznal samo eno, namreč: da neki duhovni napadajo v dolini Sambure. V tem hipu mu je šinila v glavo misel, da ako ne bi prišli duhovom na pomoč, bi se njihov srd lahko

• Zamorske sulice.

• Pivo iz prosa, s katerim se opija jo zamorci.

več je izročila akte deželnemu odboru, ki je zavrnil sklep občinskega sveta. Predlaga, naj magistrat pozove vlado, da reši dotičen akt, da se izreče o kompetenci. — Občinski svetnik dr. Zajec nujno prosi, da naj se ugotovi prošnja obeh pritožnikov. Gospod poročevalec ni navedel razlogov, vsled katerih je izrekel deželni odbor svojo razsodbo. Deželna vlada je tudi izrazila svoje mnenje o kompetenci, ker je odstopila akt v rešitev deželnemu odboru. Dve oblasti sta enega mnenja. Ako pritrdite, se reši nujna reč, ki se že dolgo vleče. Veliko oportunejše je, če se spravi zadeva s sveta. (Pritrjevanje pri S. L. S.)

Dr. Novak: Radi principielnega mnenja bi bilo umestno vložiti tožbo pri upravnem sodišču.

Zupan odredi glasovanje. Sprejme se z 22 glasovi predlog dr. Novaka, za katerega je glasoval tudi edini socialni demokrat v obč. svetu Etbin Kristan.

Dr. Tavčar: Predlog je sprejet. Izjavljam, da če bi bil moral dirimirati, storil bi to ne toliko radi stvari, ampak iz principa. Kam pa pridemo, če občina kakemu zeljarju ne bo smela odkazati drugega prostora! — Dr. Zajec: Saj imate pravico, kdo vam jo pa jemlje, samo pravično se mora to zgoditi. (Veselosť.)

Izbris služnosti za kopanje glin.

Ugotovi se prošnja Franciške Novak za izbris služnosti za kopanje glin na njeni posesti. Obenem se sklene, da v bodočih sličnih slučajih ukrepa magistrat sam.

Delovni red in zavarovanje mestnih delavcev.

Poročevalec Milohnoja poroča o predlogu občinskega svetnika S. L. S. Tomaža Novaka o vpeljavi delovnega reda in o zavarovanju mestnih delavcev. Izjava, da se je naročil magistratu izdelati delovni red. Po Milohnojevem mnenju so pa mestni delavci glede na boleznih bolj zavarovani, kot drugi delavci, ker dobe skozi 20 tednov 60 odstotkov plače in se jim ta podpora (!) skoraj (!) vedno podaljša. Tisti, ki morajo biti glede na nezgode zavarovani, jih občina itak zavaruje. Kar tiče starostnega zavarovanja, so pa pri rešitvi tega vprašanja take težkoče, (ki jih v Nemčiji pri modernejših večinah ni!), kar dokazuje tek razprave v državnem zboru (ki jo liberalci ovirajo) glede na starostno zavarovanje. Počaka naj se, kaj vlada stori z načrtom o starostnem zavarovanju.

Občinski svetnik Novak: Kar tiče starostnega zavarovanja mestnih delavcev še vedno upam, da se le še delovni red tako napravi, da se spravi vanj tudi določilo o penziju mestnim delavcem, ki imajo do penziona ravno tisto pravico po načelih pravice, kot ostali mestni uslužbenci. (Pritrjevanje pri S. L. S.)

Zupan: Zeli še kdo govoriti? Se nihče oglasi. Bomo glasovali. — Odsek predlog se sprejme. Etbin Kristan je gotovo mislil na kako intendanco, ker se ni oglasil k besedi, ko je šlo za starostno zavarovanje tistih mestnih delavcev, med katerimi je tudi nekaj njegovih volilcev.

Izboljšanje dohodkov mestnim uradnikom in slugam.

Razpravlja se o samostalnem predlogu občinskega svetovaleca Marinka (S. L. S.) za pomaknjenje nižjih magistratnih uradnikov v višji plačilni razred, o prošnji »Društva nižjih mestnih uslužbencev« za razno izboljšanje službenih razmer, nadalje o samostalnem predlogu občinskega svetnika Lillega (S. L. S.) in Reisnerja o pomaknjenju magistratnih uradnikov v višji razred aktivitetnih doklad in o prošnji »Društva magistratnih uradnikov« za stalno ureditev draginske doklade. Sklene se: Mestnim uradnikom se pripozna aktivitetna doklada I. razreda, kar bo stalo letos za pol leta 3103 K, stalnim slugam se zviša aktivitetna doklada od 35 na 40 odstotkov (večji polletni izdatek 449 K), pomožnim uradnikom in uradnicam (tipkaricam) se zviša prvo leto plača od 2 K na 2 K 50 h, drugo leto od 2 K 50 h na 3 K. Sklepi se izvedejo 1. junija 1912.

Občinski svetnik Marinko (S. L. S.) vpraša, če se pri izboljšanju upoštevajo tudi šolske sluge, nastavljeni elektrarne, sluge v klavnici in čuvaja na Gradu. — Poročevalec: Ozira se samo na tiste, ki imajo aktivitetne doklade. Tehnično osebje, ki nima aktivitetnih doklad, pa ima zato višje plače.

Zupan: Izdeluje se obširna pragmatika za vse mestne uslužbenke.

Mestne vrtnarice.

Mestne vrtnarice so bile dozda slabo plačane, kakor dokazuje prošnja učnega osebja mestnih otroških vrtec za izboljšanje prejemkov. Občinski svet sklene: Mestne vrtnarice vodite-

ljice dobe temeljno plačo 1200 K (zdaj 1000 K), šest petletnic po 100 K in stanovanjske doklade 300 K. Najvišja dosegljiva plača bo znašala 2100 K. Otroške vrtnarice dobe v bodoče temeljno plačo 1000 K (zdaj 800 K), šest petletnic po 100 K in stanovanjsko doklado 250 kron. Najvišja plača 1860 K. Pomožnim vrtnaricam se določi plača prva tri leta 840 K, po treh letih pa 960 K. Sklepi se izvedejo 1. oktobra 1912.

Za ljudskošolsko učiteljstvo.

Občinski svetnik S. L. S. Jeglič: Pozdravljam nasvet, da se pomore resnesljivo plačanim otroškim vrtnaricam. Opozoriti pa moram pri tej priliki slavni občinski svet, da imamo poleg teh učiteljc v mestnih javnih šolah ljudske učitelje in učiteljice, ki so zaradi neznosne draginje še bolj pomoči potrebni. Res je, da so to deželni uslužbenci, toda taki so po vsem Kranjskem, in vendar dobi učno osebje v nekaterih krajih draginske doklade. Ne stavi v tem oziru nikakega ustnega predloga, ampak izjavljam, da sem vložil samostalni predlog, zato prosim že naprej slavni občinski svet, naj ga blagovoli dobrohotno upoštevati, kadar pride v razpravo.

Zvišanje aktivitetne doklade policijski straži.

Mestnim stalnim policijskim stražnikom se zviša aktivitetna doklada s 1. julijem 1912 od 20 na 25 odstotkov, kar bo znašalo 1287 K 50 h.

Doklada učiteljskemu osebju na mestnem liceju.

Ugotovi se prošnja učiteljskega osebja mestnega dekljskega liceja z ozirom na doklado, ki se učiteljskemu osebju na podlagi nekega poročila mestnega knjigovodstva ni izplačala.

Jubilejno streljanje ljubljanske strelske družbe.

Od 23. do 30. junija priredi ljubljanska strelska družba jubilejno streljanje povodom 350letnice obstoja družbe. Za nagrade dovoli obč. svet 200 kron in se zahvali za srebrno plaketo, ki jo je družba poklonila mestni občini.

Mestna blagajna

se je skontirala 13. majnika 1912. Našlo se je vse v redu. — Se vzame na znanje.

Oddaja mestnih senožeti v svrhu obdelovanja.

Poročevalec Smole: Ne kaže, vse te travnike po dražbi dati v zakup. Predlaga, naj se dotični Novakov predlog odkloni. — Občinski svetnik Novak: Stavl sem predlog že meseca marca. Nujnost ste odklonili; zdaj predlog seveda ni izpeljav. Ko so se travniki leta 1909 dali v najem, se je to zgodilo po javni dražbi, letos pa vse pod roko.

Zupan: Občinskega svetnika Novaka pozivam, naj se napravi skupina, ki bo ravno tako dobila travnike za obdelovanje.

Ostali predlogi finančnega odseka.

Odboru za spomenik na bojišču pri Aspernu padlih se dovoli 50 K. — Prošnja Ivana Liningerja za odpisno dovoljenje ter izbrisno izjavo glede 30dst. potresnega posojila se ugotovi, če plača na račun zaostankov 2000 K. — 4000 K se dovoli za odkup Orlove šupe Alojziji Rus in Viktorju Orlu, da se regulira Orlova ulica. Šupa se podere in napravi tam lična železna ograja na cementnem podstavku. — Obč. svetnik Bahovec (S. L. S.): Najemniku te šupe se ni pravočasno odpovedalo. Kaj je z odškodnino najemniku te šupe? — Občinski svetnik Štefe: Tisti naj plača, ki je pozabil odpovedati. — Zupan: Mislil, da mu bomo dali primerno odškodnino.

Stavbne zadeve.

Poročevalec poroča o prizivu dr. Josipa Sajovica proti sklepu občinskega sveta glede na premembo stavbne sistema za Streliško ulico. — Zupan: Stvar mi ni jasna, dovolite, da jo odstavim z dnevnega reda. Ravno tako odstavim z dnevnega reda priziv Pavla Turka proti odloku mestnega magistrata glede na drvarnice na dvorišču njegove hiše v Streliški ulici in priziv Hermine Paichel proti sklepu občinskega sveta glede določitve stavbnega sistema na njenej posesti. — Ugotovi se predlog o ureditvi Orlove ulice. — Napravijo se troškovniki glede naprave raznih tlakovanih prehodov. (Predlog občinskega svetnika Jegliča, S. L. S.) — Napravi se hodnik ob Marije Terezije cesti, če prispevajo polovico interese k stroškom, ki znašajo 6569 K.

Ustanovitev meščanske šole.

Predsedstvo prevzame podžupan dr. Triller. Poročevalec Dimnik obširno poroča. Podžupan prekine poročevalca: Občinski svetniki imajo tiskano obširno poročilo v rokah in so dovolj informirani. Prosim poročevalca, naj

se omeji na utemeljitev predlogov. (Pritrjevanje pri občinskih svetnikih S. L. S. in veselost.) Poročevalec nato predlaga:

1. Visoka c. kr. deželna vlada se naprosi, da izposluje s posebno vladno predlogo pri deželnem zboru premembo člena IX. zakona z dne 19. decembra leta 1874 dež. zak. št. 37, po katerem imajo vse stroške za meščanske šole nositi šolski okraj v tem zmislu, da bi se tudi meščanske šole prevzele na normalnošolski zaklad.

2. Poslopje za III. m. deško šolo naj se zida tako razsežno, da se v njem prej ali slej nastani tudi deška meščanska šola.

3. Učiteljem in učiteljicam, ki imajo izpit za meščanske šole, naj se s 1. oktobrom 1912 dovolijo personalne doklade po 200 K na leto, in sicer za čas, dokler ne dobe službe na meščanski šoli. Ta doklada se ne ušteva v pokojnino.

Podžupan dr. Triller: Izkušnja je pokazala, da se mogoče ne dobi tako obsežen prostor, kakršen bi bil potreben za tako obsežno stavbo, ki jo želi poročevalec. Prosim ga, da naj svoj predlog oblaži tako, da se bo glasil v drugi točki: Poslopje za III. mestno deško šolo naj se po možnosti zida tako, itd. (Pritrjevanje pri občinskih svetnikih S. L. S.) Poročevalec izjavi, da se strinja s podžupanovim predlogom.

Govor občinskega svetnika Jegliča za dobrobit vsega učiteljstva.

O predlogih poročevalca Dimnika pristavimo še sledeče pojasnilo: O dopisu c. kr. mestnega šolskega sveta glede ustanovitve meščanske šole v Ljubljani je občinski svetnik Dimnik nasvetoval, naj se takoj ustanovi deška meščanska šola, katero bi obiskovali dečki, kakršni so sedaj v VI., VII. in VIII. razredu mest. ljudskih šol. Da bi mesta ta šola ne težila, naj bi se prenapredil dotični zakon tako, da plačuje tudi meščanske učitelje dežela (doslej vsak okraj zase). Za nastanitev te šole pa naj bi se zidalo toliko večje poslopje, ki se bo delalo za III. mestno deško ljudsko šolo. Dokler pa nimamo mešč. šole, naj dobivajo učne moči, ki so izprašane za meščanske šole, po 200 K doklade na leto. Ker je poročal Dimnik v imenu šolskega odseka, se oglasi k besedi občinski svetnik Jeglič, ki najprej konstatira, da točka glede doklade ni bila sprejeta v nasvetovanem smislu. (Čujte! Čujte!) V vseh parlamentarnih zastopih — izvaja Jeglič nadalje — se smatra za sklep misel in izjava večine. Sklenilo se je z večino glasov, da dobe take doklade vsi učitelji in učiteljice, ki poučujejo v VI., VII. ali VIII. razredu, zato odločno zahteva, da se tudi v tem zmislu poroča. Učiteljsko osebje, ki deluje v višjih treh razredih, ima težaven posel, in tu se ne dela razlike med izprašanim ali neizprašanim. Sam se je prepiral, da ima največ truda in najtežavnejše delo ona učna moč, ki poučuje jezike, ki mora delati, četudi ni izprašana. Ne bilo bi prav, da bi se ti učitelji in učiteljice zapostavljali. Delo in sposobnost se morata nagraditi, ne le študije. Obrat se na občinski svet, da se ozira na te razmere in dovoli doklado poleg tistih, ki imajo izpit za meščanske šole, tudi vsem drugim učiteljem in učiteljicam, ki poučujejo v imenovanih treh razredih. Da bode glede te nagrade vse prav, pa naj se določi doklada v sporazumu s c. kr. mestnim šolskim svetom. Če se že dovoljuje nagrada ali doklada, naj se daje vsem takim, ki delajo, ker to in samo to je pravično. (Viharno pritrdjevanje in ploskanje pri občinskih svetnikih S. L. S.)

K besedi se hitro priglasiata obč. svetnika Pippenbacher in Likozar.

Dr. Triller prekine nadaljnjo razpravo. — Razburjeni liberalci.

Podžupan dr. Triller: Ker vidim, da vlada v tem vprašanju glede odsekovega poročila nesoglasje, odstavljam to točko z dnevnega reda. Občinski svetniki S. L. S. živahno ploskajo. Velik nemir med liberalci. Dimnik dr. Trillerju: Ni bilo tako! — Dr. Triller: Saj vam verjamem, ampak o tem se ne bomo prerekali v javni seji. Pippenbacher in Likozar: Prosim besede! Pippenbacher hoče govoriti. Občinski svetniki S. L. S. kličejo: Ne bo govoril! ter bijejo ob pulte. Pippenbacher poizkuša govoriti, a ne more. Štefe: Kako je danes korajžen Pippenbacher, ko je bilo treba voliti župana Hribarja, se je pa skrli! Triller kliče Štefeta k redu ter izjavi: Točka je odstavljena z dnevnega reda. Na dnevi red pride zdaj prošnja Slovenske Filharmonije. Štefe: Živio Filharmonija! Splošna veselost. Liberalni občinski svetniki so presenečeni, jezni. Dimnik stopa s poročevalskega mesta in kliče: Tako se nas blamira. Velik šum. Ko

šum še traja, poroča občinski svetnik Mali o prošnji Filharmonije za zgradbo koncertnega paviljona. Paviljon bi stal 2000 kron, predlaga, naj se prošnja za zdaj odkloni. Sprejeto.

Nagrade za najlepša s cveticami okrašena okna in pomole.

O samostalnem predlogu občinskega svetovaleca Štefeta glede razpisa nagrad za najlepša s cveticami okrašena okna in pomole poroča občinski svetnik Mali, ki priporoča tri nagrade v znesku 50, 40 in 30 kron in naj se jim izreče pismeno priznanje. Imena tistih, ki najlepše s cveticami oplešajo okna, naj se naznanijo v javnih sejah.

Za okrašenje Ljubljane.

K besedi se oglasi predlagatelj občinski svetnik Štefe, ki je povdarjal, da se strinja z odsekovim predlogom, vendar misli, da bi bilo bolje, da bi se namesto denarja dajali darovi v predmetih za še lepša okrašenja. Tako bi okrašenja postajala še intenzivnejša. S tem, če samo predlog sprejememo in če ga občinstvo suho zabeleži, ne bo še nič doseženega. Treba je agitacije in pojasnjevanja med občinstvom. Izdati bi bilo treba brošuro s praktičnimi navodili, z načrti kako na razne cenejše in dražje načine okrasiti okna in trgovske pomole. (Občinski svetnik Pippenbacher se za Štefetovim hrbtom še vedno na glas jezi radi prejšnje svoje blamaže. Štefe: Gosp. Pippenbacher, ali hočete rožico? Pippenbacher jezen: Hvala! Štefe: Mi imamo pa vedno radi lepe rože! Bončar se nekaj vtika. Štefe: Povedal sem že, da imamo mi radi lepe rože. Vam pa prepuščamo trnje, posebno ti, Bončar, ga imaš sedaj dovolj! Veselosť. Štefe: Z brošuro naj bi se pridobilo občinstvo, da tudi samo nekaj prispeva za oplešanje Ljubljane in jo vedno bolj priljubi tujcem. Stroški za tako brošuro bi ne bili veliki, ker bi se pokrili z inserati vrtnarjev in drugih interesentov. Ogromno se za okrašenje ulic stori na Nemškem, kjer so mesta, kjer ni hiše brez okrašenja, zadnji čas posebno mnogo v Pragi, Beljaku in celo v Mariboru so se pričeli gibati. Naj v tej zadevi magistrat piše v nekatera mesta za podatke. V prihodnji mestni proračun naj se postavi izdatek za okrašenje kandelabrov za elektriko in plin s cvetjem. Na magistratu naj se v teh zadevah enemu uradniku stalno poveri delo, da bi imel pregled in vpogled kje je treba še storiti. Dotičnemu gospodu naj bi se naložilo, da sestavlja primerne notice za časopise, take notice naj bi z magistrata večkrat prihajale tudi za varstvo naših parkov. Dotični uradnik naj se pridei olupševalnemu odseku in naj se ga za to primerno nagradi. Skrbi naj se tudi za to, da bi imel olupševalni odsek večkrat seje, doslej je imel ta odsek samo dve kratki seji. V tem oziru se mora kaj več storiti, tudi iz občinstva samega naj bi prihajali predlogi za okrašenje Ljubljane. (Ploskanje.)

Občinski svetnik Franchetti: Slavni občin zbor! (Splošna veselost.) Opozorjam na to, da bi se gledalo na primerne varnostne ograje pri rožah. Če je veter je nevarnost, da rože dol popadajo.

Občinski svetnik Štefe: V brošuri, ki naj bi se izdala, naj se tudi skrbi za pouk, kakšne naj bodo varnostne ograje.

Priglasovanju se sprejmejo odsekovi predlogi in tozadevni dodatni predlogi občinskega svetnika Štefeta soglasno.

Seja se ob osmi uri prekine za eno uro.

Nadaljevanje javne seje priobčimo prihodnjič. Za danes omenjamo le, da je bil soglasno sprejet **nujni predlog občinskega svetnika S. L. S. Šerjaka za napravo mestu primernih pralnic ob poglobljenju Ljubljane** ter da so občinski svetniki S. L. S. stavili celo crsto vprašanj na župana ter novih samostalnih predlogov.

V tajni seji

so bile razne personalne zadeve rešene tako, kakor smo poročali že v včerajšnji številki. — Na dnevi red tajne seje so prišle nato prošnje vdov magistratnih uslužbencev za zvišanje vdovnine. Uršuli Böhm se dá 40 K več pokojnine. Prošnje Marije Kavčič, Terezije Košiček, Franje Mulhar, Neže Potokar, Iv. Bartolo se odklonijo, češ, da so pokojnine pravilno odmerjene. — Jeli Prosenec se zviša pokojnina od 220 na 400 K, vdovi mag. tajnika Alojziji Vidic pa od 400 na 800 K. — Odkloni se prošnja nadstražnika Verhunca za vštete petletnice. — Podpore dobe radi boleznih: Švigelj 200 K, Jančigaj 200 K, stražnik Potokar 100 K. — Za pohabljenjo hčerko Josipa Kolenca preskrbi mestni fizikat potreben aparat. — Odbri se letni račun mestnega užitninskega zakupa za leto 1911. Zastopstvo

S. L. S. in Nemci so izjavili, da za odobritev ne morejo glasovati, ker niso v direktoriju zastopani. Zastopnik socialne demokracije Etbín Kristan je pa glasoval za, dasi tudi nima vpogleda! To Kristanovo glasovanje je vzbudilo splošno pozornost in pri zastopnikih S. L. S. ironičen smeh. Kristan: To je moja stvar! — Ugodil se prošnji preglednikov užitninskega zakupa za zboljšanje službenih razmer in se določi, da se število preglednikov pomnoži za eno moč. Istotako so bile vsled samostalnega predloga obč. svetnika dr. Zajca regulirane plače uslužbenec mestnega užitninskega zakupa. Dr. Zajec je izrekel se željo, naj bi župan primerno odredil pri direktoriju, da se vsa starostna preskrba vseh uslužbenec definitivno uredi. — Predlogu obč. svetnika Kosa glede pobiranja užitnine na kolodvorih se ni moglo ugoditi, ker ni za to potrebnih prostorov. — Dovolil se, da Anton Krek dá v najem svojo gostilniško koncesijo v Florijanski ulici št. 9 in da na to koncesijo toči g. Kamel. — Josipu Zidarju se dovoli prenočevanje tujcev. — Uršuli Klančar se dá dovoljenje za izkuharski obrt na Radeckega cesti št. 1. — Pivovarniški družbi »Union« se dovoli prenos koncesije z Zelenega hriba na Dunajsko cesto št. 52.

Grof Tisza zmagovalec ogrskega parlamenta.

Enoletni boj za sprejem obrambne predloge v ogrskem državnem zboru se je včeraj nenadoma in nepričakovano končal. Včeraj dopoldne je postavil član vladne stranke predlog, da naj se brambna predloga brez vsake razprave v drugem in tretjem branju sprejme. Po poslovniku sicer tako glasovanje ni dovoljeno, ali v izvanrednih slučajih je treba rabiti izvanredna sredstva. Zbornični predsednik grof Tisza je odredil glasovanje, nakar je bila obrambna predloga sprejeta med ropotanjem, razbijanjem, trompetanjem in kričanjem manjšinskih strank, kar pa ni ničesar pomagalo.

Mesece in mesece se je vlekla ta predloga po ogrskem državnem zboru, med raznimi pogajanjimi in obstrukcijo, in vendar ni stvar prav nikamor prišla. Grof Tisza jo je pa rešil v par urah. Čudno je, zakaj ni vladna stranka že prej tega sredstva uporabila? Grof Tisza ni izbirčen v orožju zoper obstrukcijo. Zanj pomeni obstrukcija boj nasilstva zoper večino. Če se postavi obstrukcija na stališče sile, boja s pestjo, potem naj se postavi tudi večina na to stališče; kjer je več pestij, tam je zmaga. Kdor obstruira, ta noče parlamenta, torej naj pove, na kak izvenparlamentaren način naj se večina ž njim bori. Te teorije se je oprijel predsednik ogrskega državnega zbora, in danes je junak dneva.

Tisza je rešil obrambno predlogo, a obenem pokopal splošno volivno pravico. Sedaj bodo ogrski magnati že skrbeli, da bo volivna reforma taka, ki bo njihovo oblast še vzdržala. In to je, kar je na celi zadevi zelo žalostno. Delavci, kmetje, ogrske narodnosti so zopet spodaj za desetletja, če ne bo vladar sam vmes posegel in znal s tako odločnostjo braniti svoje pravice proti večini, s kakoršno je branil Tisza večino proti opoziciji.

Dopoldanska seja.

Včeraj ob 11. je predsednik zbornice zopet otvoril sejo. Na strani manjšine na levi je nastal strašen kraval in žvižganje. Nekateri poslanci so zlezli na klopi, cepali, žvižgali in trobili na trobente. Sredi tega divjanja je dal predsednik prečitati zapisnik, izjavil, da je veljaven in zaključil sejo ob 11. uri 20 minut med klici: »Škandal, sramota, vun ž njim!«

Popoldanska seja.

Popoldne so bili vsi dohodi do zbornice strogo zastraženi. Pred zbornico je stalo 200 žandarjev, 1 oddelek pionirjev in velika četa policajev in huzarjev. Na galeriji je bilo le malo ljudstva, pač pa so bile stranke v zbornici skoro polnoštevilno navzoče. Ob 4. 1/2 stopi Tisza v dvorano, zasede predsedniško mesto in otvori sejo. Naenkrat se vzdignejo poslanci na levi in zaženo velik kraval. Eni tolčejo po pulatih, drugi cepetajo z nogami, zlezajo na klopi, pipkajo na piščalke in trompete. Ko stopi v zbornico ministrski predsednik Lukacz, je postal ropot še večji.

Seja se štirikrat prekine.

Ker škandali niso ponehali, je Tisza ob 5. uri sejo prekinil in se podal vun iz dvorane. Črez 10 minut pride zopet nazaj in otvori vnovič sejo. Opozicija je začela iznova s strašnim kričanjem, vpitjem in razbijanjem. Predsednik ostane miren in si dela zaznamke v

svojo listnico. Kolikorkrat pozvoni in hoče izpregovoriti, tolikokrat mu upade levica z velikanskim hrupom v besedo. Predsednik vstane in prekine v drugič sejo za 10 minut in zapusti dvorano. Po preteku tega časa stopi zopet v zbornico, kjer je bil sprejet z nepopisnim vriščem razbijanjem. Zato prekine sejo v tretjič za pol ure.

Policija v zbornici.

Naenkrat stopi v zbornico po 5. uri 120 policajev in njim na čelu nadpolicijski nadzornik in dva nadzornika. Policijska četa se vstavi na levo zbornice in obkoli dve levi krili zbornične dvorane. Poslanci na levi zaženo velikansko vpitje: Sramujte se! To je šuftarija! Strahopetci! Neki zbornični reditelj pokaže nadpolicijskemu nadzorniku tiste poslance, ki naj jih policija po ukazu predsednika Tisze iz dvorane odvede. Nadzornik pozove poslance, naj zapuste dvorano, in sicer prvega poslanca Julija Justha. Ker so poslanci odgovorili z vpitjem, sta stopila k vsakemu dva policaja, ga prijala za roke in ga odgnala vun iz dvorane na cesto. Prvi je bil grof Karoly Michale, potem pa kar po vrsti, Justh, Abraham, Sümegü, Lowaky, vsi člani Justhove stranke, in pa Urmanczy, član stranke 1848. leta. Med poslovanjem policije so se odigrali nepopisni škandali. Grof Apponyi je rekel policijskim organom, da je to nepotstavno in naj tudi njega odvede policija iz dvorane. **Nato je iztirala policija še 12 razgrajajočih poslancev na cesto.** Policija stopi nato zopet skupaj in zapusti med veliko demonstracijo manjšine zbornico ravno ob 5. uri 35 minut. Črez nekaj minut otvori Tisza vnovič sejo, na kar so ostali poslanci zbornice zopet začeli kravale. Predsednik prekine četrtič sejo in zapusti zbornico. **Policija stopi v drugič v zbornico in policijski nadzornik pozove v imenu postave 14 poslancev, naj takoj zbornico zapuste,** drugače bo silo rabil. Ker so ti ugovarjali, so jih prišli policaji za rame in jih na cesto iztirali. Ob 6. uri je policija izvršila svojo nalogo in zapustila zbornico. Grof Tisza otvori v petič sejo ob 6. 1/2, na kar se vzdignejo ostali poslanci opozicije in zapuste dvorano. Njim na čelu gre grof Apponyi, ki kliče: Zapuščam oskrunjeno hišo!

Seja se nadaljuje.

Predsednik zbornice izjavi, da je bila njegova dolžnost, da vzdrži red in mir v hiši. Kot predsednik hiše prevzame vso odgovornost nase za to, kar je odredil v varstvo mirnega zborovanja. Kar je storil, je storil prisiljen vsled škandalov razgrajajočih poslancev. Predlaga, naj se vsi odvedeni poslanci odkažejo imunitetnemu odseku zato, ker so se ustavljali od predsednika poklicani policijski oblasti. Predlog je bil sprejet enoglasno.

Predsedstvo prevzame nato podpredsednik Beöty.

K besedi se oglasi poslanec Telecky. Opisuje škodo, katero je povzročila obstrukcija, bodisi gospodarsko, bodisi politično, in pravi, da je bil že skrajni čas, da se je temu naredil konec. Predsednik si je v tem oziru stekel nevenljive zasluge. Storil je svojo dolžnost kot predsednik in domoljub. Predložil je predlog, podpisan od 230 poslancev večine, ki pravi, da se je včerajšnja dopoldanska seja izvršila popolnoma po volji večine in da večina popolnoma odobrava postopanje predsednika. Zaenkrat so odredbe predsednika zadostne.

Nagovor grofa Tisze.

Nato vstane predsednik zbornice Tisza in prične med veliko napetostjo govoriti. Mesece in mesece je stala brambna predloga, a prišli nismo nikamor naprej. Že ta vlada se je spustila v mirovna pogajanja z opozicijo in šla je pri tem do skrajne meje miroљubnosti. Ministrski predsednik je odgovoril na zahteve opozicije čisto stvarno, previdno in zmerno, a opozicija je smatrala ta odgovor za napoved vojske. Če smo sprejeli predlog, naj bodo vsak dan dve seji, ni to nobeno nasilje. Ali je to nasilnost, če zahtevamo od poslancev, naj osem ur na dan delajo. To naj povedo milijonom ogrskih delavcev, ki dan na dan 10 do 12 ur delajo, in sicer v potu svojega obraza. Obstrukcija je povzročila, da se smatra Ogrska v Avstriji za umirajočega leva. Poslovnik izgubi vsako pravno in moralno podlago, ako se ne more ž njim v zbornici red vzdržati, ampak se poslovnik samo zlorablja. Ravnal je po vesti, zbornica naj ga sodi. Če je zbornica z njegovim postopanjem zadovoljna, naj bo prepričana, da ne bo obstal na polovici pota, ampak vse storil, da bo parlament redno deloval. Če bo to izvršil, bo lahko umrl, ker bo vedel, čemu je živel.

Zbornica je nato z 234 glasovi soglasno predsedniku zaupnico izrekla,

Na vrsto je prišla nato predloga o honvedu (ogrski domobranbi). Tisza je zopet prevzel predsedstvo. Poslanci so mu priredili velikanske ovacije. Danes jutraj ob 10. je bila sprejeta honvedska predloga tudi v tretjem branju. Včerajšnja seja se je zaključila ob 7. uri zvečer.

Lukacs in Tisza morata pasti.

Včeraj zvečer so imele opozicijske stranke skupno sejo. Poslanci so bili silno ogorčeni. Sklenili so, da so bili včerajšnji sklepi zbornice neveljavni in da bodo nadaljevali bolj do konca. Jutri bodo šli vsi skupno v zbornico in nadaljevali boji toliko časa, da Lukacs in Tisza iz javnosti izgineta. Za današnjo sejo se pričakujejo zopet hrupni prizori. Imunitetni odsek bo vseh 36 poslancev, ki so jih včeraj policaji na cesto vrgli, izključil za več sej iz zbornice, nakar bo državni zbor do jeseni odgođen.

Stroge odredbe za vzdrževanje miru v Budimpešti.

Včeraj zvečer je dalo nabiti mestno nadglavarstvo po vseh ulicah lepake, ki ukazujejo, da se morajo na povelje policijskih organov takoj zapreti vse hiše, kavarne, restavracije, naj bo podnevi ali ponoči. Nihče ne sme nositi orožja in vojaštvo ima povelje v slučaju poškodovanja tuje lastnine po prvem opominjavalnem znamenju s trobento, takoj streljati.

Dnevne novice.

✚ **Evharistični kongres.** Termin za priglasenje je torej definitivno določen do 15. julija. Ko bo ta termin končan, — ali če je nabiranje udeležencev končano že prej, naj se nabiralna pola takoj pošlje v pisarno za kongres v Ljubljano (Alojzisce); kajti do 30. julija moramo od tukaj odposlati na Dunaj končno skupno število naših udeležencev. — Ljudje imajo navado, s priglasenjem čakati in se oglašati šele takrat, ko termin gre h koncu ali ko je že končan. Zato bodi povedano: Na Dunaj iti bo mogoče tudi pozneje še vsakemu, toda za stanovanje si bo vsak zakasnelec skrbel sam. In ker bo velikanska zadrega za stanovanja, zato je bolj modro, da se vsak o pravem času odloči, ali pojde ali ne. Za prepozno oglašene pripravljajni odbor ne more sprejeti nobene odgovornosti. — Vsak kdor se priklasi, naj obenem **takoj tudi plača**, in sicer pristopnino (6, oziroma 10 K); voznino pa, če se bo vozil s skupnim posebnim vlakom. Če se bo vozil sam, plača samo pristopnino. Pristopnina in voznina v III. razredu znaša **24 K**; udeleženci I. in II. razreda naj doplačajo 1 K za skupne stroške. In to skupno nabrano vsoto naj nabiralci z nabiralnimi polami vred pošljejo v Ljubljano okoli 15. julija. — Pripomenjeno bodi še enkrat: znižana cena velja za južno in za vse državne železnice; torej tudi če se kdo vozi čez Koroško, Amstetten itd. — Želi in priporoča se **narodna noša**. — Osrednji dunajski odbor je bil to pot do Slovencev prav kulanten. Na razpolago za posvetovanja in pobožnosti nam je dal eno najprikladnejših cerkva dunajskih: frančiškansko, ki je dovolj velika in skoro najbližja sv. Štefanu. — Za papeževega odposlanca na kongresu je imenovan kardinal van Rassum (iz reda redenp-tristoriv), rodom Nizozemec, ki je bil imenovan za kardinala v zadnjem konzistoriju. — Priprave za kongres so velikanske. Od vseh krajev se priglašajo odlični udeleženci.

✚ **Sedanja vlada in njena večina.** V seji poslanske zbornice 3. t. m. je dr. Korošec v imenu hrvaško-slovenskega kluba ostro kritiziral sedanjo vlado in njeno večino in njeno nezmožnost z vseh strani osvetlil. Poudarjal je, da je sedanja večina, ki sestoji iz koalicije takozvanih velikih strank, brez programa, brez idej in brez veselja do dela. Zato nobena stvar ne gre. V budgetnem odseku ne pridemo preko provizorij in vendar je redna rešitev državnega proračuna ustavno najvažnejša naloga parlamenta, socialno zavarovanje vsled načelnih gospodarskih nasprotev med strankami ne pride naprej, boj proti kartelom so izvojevale vladne stranke s kupom brezpomembnih draginskih resolucij in par enketami; trgovinski minister kartele naravnost ščiti, minister za javna dela agitira za premogarske barone, vseučiliška vprašanja tudi vse delo zabarikadujejo in vlada je čisto nezmožna, da bi jih povoljno rešila, vprašanje finančne reforme, ki je najvažnejše, pa hodi križevi pot smešnosti; najpreje so skovali »velikopotezni finančni načrt«, potem je prišel na vrsto »veliki«, zdaj pa se že z »malim« zadovoljni, pa tudi ta je še prevelik. Kako se to stinja z

velikimi obljubami, s katerimi je koalicijska velikih strank svoj čas pred javnostjo nastopila, v kakšnem skladu je to s trditvijo, da sede v tej vladi sami »izborni upravni talenti«? Vladne stranke si hočejo iz te zagate pomagati s tem, da zvrčajo vso krivdo za nedelavnost parlamenta na druge, zlasti na hrvaško-slovenski klub. Zdaj nas očrnjujejo za »sovražnike uradništva«. V resnici pa je uradniška pragmatika, kakor so jo vladne stranke sklenile, navadna sleparija. Vladne stranke bi rade, da zakrijejo svojo nezmožnost, nametale uradništvu nekaj peska v oči. Predloga pa je taka, da je izključeno, da bi se sankcionirala. In zato niso odgovornost vladne stranke. Dr. Korošev govor, ki je bil poln duhovite ironije, je zadel vladno večino v živo. Ta govor nam tudi jasno kaže, da se nahaja naš klub v zbornici v ugodnem položaju, za katerega nas drugi lahko zavida. Mi smo popolnoma svobodni in lahko večino mečemo v obraz, kar hočemo. Večina vse udarce brez odpora sprejema in se ne upa niti braniti. Na Korošev govor ni niti najmenj reagirala. Večinske stranke se same smejejo svoji impotenci.

✚ **»Narodov« napad na deželni muzej.** Včerajšnji »Slovenski Narod« je napadel deželni muzej, oziroma ravnatelja. Mi se bomo na merodajnem mestu informirali in bomo v eni prihodnjih števil na »Narodov« napad reagirali. Le toliko že danes lahko rečemo, da so informacije neresnične in da iz njih gleda samo blede zavist.

✚ **Občinske volitve na Rakeku** so se vršile v ponedeljek dne 3. junija. Bile so precej burne. Liberalci in soc. demokrati so se zvezali zoper S. L. S., ki je nastopila samostojno v vseh razredih in obeh podobčinah. — Dosedaj so se nekaj dob volitve vršile čisto mirno na podlagi kompromisov. To je imelo za posledico, da so se tudi sedaj navzlic živahni agitaciji glasovi zelo cepili. Izid je sledeč: S. L. S. je zmaga-la v podobčini Rakek, nadalje je prodrla v III. razredu z 1, v II. z 2 in v I. s 3 kandidati. Ostali mandati so pripadli liberalcem in kmetom, ki so jih nasprotniki sprejeli v svojo listo. Tisti, ki so si za te volitve največ prizadejali in si od njih mnogo obetali, so pa celo za lastnimi sokandidati žalostno zaostali. Izvoljen je samo en soc. demokrat z večino enega glasu in še eden, ki je bolj napol soc. demokrat. Kapacitete soc. demokratske, kakor Ambroz, Perko, Matevž Steržaj, so sijajno propadli. Tako so liberalci, oziroma še najbolj kmetje z unške fare, kateri so ž njimi volili, soc. demokrate enkrat pošteno potegnili. — Dve tretjini izvoljenih odbornikov je z unške fare. Tako se prav za prav ne more govoriti o zmagi te ali one stranke, marveč zmagali so v resnici Unčani.

✚ **Rousseau-ova stoletnica** se je praznovala seveda tudi od slovenskih svobodomislecev. In sicer je slavil Rousseaua v Celju v Zvezi narodnih društev »svobodomiselnih« filozof dr. Lah.

— **Dreadnought »Viribus Unitis« pomanjkljiv!** Z ozirom na včerajšnje poročilo z Dunaja, da so nekateri tamkajšnji časopisi zatrjali z vso gotovostjo, da je gori imenovani prvi avstrijski dreadnought pomanjkljivo zgrajen, obrnila se je tržaška »Edinost« do zanesljivih oseb, ki morejo poznati resnico in je doznala, da so one vesti popolnoma brezpredmetne in neosnovane. »Viribus Unitis« se nahaja še v tržaškem tehničnem zavodu in bo komaj v enem mesecu mogel napraviti poskusno vožnjo, in le tedaj bo možno spoznati, ali je zgradba uspešna in v koliko je to ogromno tehnično delo doseglo dovršenost. Razun tega je imel informator »Edinosti« priliko govoriti z višjim funkcionarjem mornarice, kateremu je poverjena važna naloga pri končnem armiranju ladje. In ta gospod je kraj vse svoje uradne zapetosti izjavil, da so one dunajske vesti tendenciozne in brez najmanjše podlage.

— **Poskušen samoumor Novomeščana v Gorici.** »Gorica« poroča: V soboto popoldne okoli 5. ure so našli v goriskem mestnem vrtu na tleh ležečega nekega mladeniča, ki je bil v nezavesti, in so se mu iz ust cedile sline. Prenesli so ga v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov. Tam so izvedeli, da se nesrečnež imenuje Maksimilijan Dolenc, doma iz Novega mesta, star 18 let. Bil je dijak ljubljanske realke, od koder je pobegnil v Gorico zaradi slabega napredovanja v šoli. V Gorici si je hotel dobiti službo pri nekem fotografu. Ker se mu to ni posrečilo, pri-skrbel si je nekje nek prašek v samomorilen namen. K sreči pa prašek ni bil strupen in tako se ni mladeniču nič hudega zgodilo. V nezavest je padel haje le iz strahu, da se je v resnici za-strupil.

— **Medicinska fakulteta na Dunaju.** O tem oddelku se poroča, da je toliko naraščaja, da je postala klinika premajhna, posebno za pripravljavne stroke, kakor anatomijo in fiziologijo. Profesorji teh predmetov so se že večkrat obrnili na naučno ministrstvo, da bi jim povečalo laboratorije, ker je tam le gotovemu številu slušateljev mogoče udeleževati se praktičnih vaj. Ker se temu ni ustreglo, so predlagali omenjeni profesorji ministrstvu, naj se napravi numerus clausus. To bi bilo za naše središče znanosti hud udarec, pa tudi za revnejše medicince, ki so navezani na delo svojih rok. Kaj ukrene ministrstvo, se še ne vé.

p Osebnost. Dosedanji orožniški ritmister za okr. glavarstvi Gorica in Tolmin g. Brengner je prestavljen v Zadar kot štabni oficir. Na njegovo mesto pride ritmister Crevato.

p Umrla je v Gorici gospa Josipina Plesničar, soproga knjigoveza Mirka Plesničar, stara 21 let.

Koroške novice.

k Koroški deželni predsednik baron Hein ki je težko obolel, je bil ad personam pomaknjen v tretji činovni razred. Kakor poročajo z Dunaja, bo z ozirom na njegovo bolezen prošnja za vpokojenje, ki jo je že davno vložil, v kratkem rešena ter bo njegov naslednik imenovan bržkone še v teku junija.

VOLITVE V BELGIJI.

Izid volitev v belgijski parlament je liberalce in soc. demokrate silno razkačil. Vsi so bili že gotovi zmage, a po poročilih Wolfove korespondence ni katoliška stranka samo svojih mandatorov ohranila, ampak toliko napredovala, da bo znašala njena večina najmanj 12 največ pa 16, po drugih poročilih celo 18 glasov. Liberalni listi so tako poparjeni, da o volitvah sploh nič ne pišejo. Splošno se priznava, da je bil topot zadnji poizkus združene manjšine katoliško večino vreči. Podrobnosti o izidu volitev še niso znane, ker se glasovi še vedno štejejo. Tudi v senatu bodo imeli katoličani veliko večino.

Izgredi soc. demokratov v Belgiji.

Najhujše so udarjeni pa belgijski soc. demokratje. Zato so začeli z demonstracijami po mestih. Tako štrajka v Seraingu pri Lüttichu 1300 rudarjev. V Monsu 2000 rudarjev, prišlo je do spopadov med izgedniki in policijo tudi v Brüggu, Vervieru in Bruselju. Najhujše je pa bilo v Lüttichu samem. Izgredniki so razbijali šipe, rušili cestne svetilke, plenili prodajalne in kavarne in gradili barikade. Razbitih je na tisoče šip. Do krvoprelitja je pa prišlo pri soc. demokratskem domu. Iz oken te hiše so streljali na orožnike iz revolverjev, nakar so dobili orožniki povelje hišo naskočiti. Začeli so obstreljavati in oddali nad 200 strelav.

Ko se je hrup nekoliko polegel, so udrli v hišo, ki je izgledala kakor bojišče. Pohištvo je ležalo na tleh razbito in na tleh so ležali štirje mrličji in 16 težko ranjenih. Eden izmed ranjenih je že umrl. Vlada bo proglasila v Lüttichu najbrže obsedno stanje. Drugod je precej mirno, vendar je vlada na vse pripravljena in ima vse preskrbljeno za varstvo.

Ljubljanske novice.

Ij Na praznik sv. Rešnjega Telesa, jutri, dne 6. junija, bo v veliki dvorani »Uniona« zanimivo potovanje po najlepših dosedanjih evharističnih kongresih, uprizorjeno s pomočjo krasnih, ogromnih, barvastih skioptičnih slik. Pred gledalci se bodo razprostirale krasote evharističnih kongresov v Metz, Londonu, Kolinu in Montrealu. Slike bo pojašnjeval in predaval č. g. Janez Kalan. Prihitite v velikem številu gledat krasoto in veličastnost evharističnih kongresov! Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži 50 h, stojišča 20 h. Vhod v »Unionovo« dvorano samo iz Frančiškanske ulice.

Ij S. K. S. Z. se udeležil jutri procesije sv. Rešnjega Telesa v stolnici z zastavo. Prosimo uljudno člane in članice, da se uvrste za našo zastavo v kolikor mogoče obilnem številu. Zveza koraka na čelu društvom tik pred cerkvenimi bratovščinami.

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov vabi vse svoje člane, da se zanesljivo udeležijo procesije svetega R. Telesa v stolnici pod društveno zastavo. Gg. društveniki se zberejo ob 8. uri v Rokodelskem domu.

Ij Musica sacra v stolnici. Jutri na praznik sv. R. Telesa pri veliki sveti maši ob osmih: Missa V., zl. dr. Ant. Faist, gradual »Oculi omnium« in sek-

venca »Lauda Sion«, zl. P. Griesbacher, pri ofertoriju: »Ave verum Corpus«, zl. W. A. Mozart. — Po procesiji okoli 11. pri zadnjem blagoslovu v cerkvi: Tantum ergo in Genitori, zl. V. Goller.

Ij Vaja moškega zbora »Ljubljane« je danes zvečer ob 8. uri.

Ij Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani. Občni zbor Zveze slovenskih odvetnikov, se vrši dne 15. junija 1912 ob šesti uri zvečer v mestni posvetovalnici v Ljubljani.

Ij Umrla je danes ponoči ga. Apolonija Ogorelec, rojena Jager, sestra člana Rokodelskega društva g. Jagra. Pokojnica zapušča sedem nepreskrbljenih otrok. Pogreb bo jutri ob pol 4. uri popoldne iz deželne bolnišnice.

Ij Izpred ljubljanskega porotnega sodišča. Na zatožni klopi se je morala pred porotniki zagovarjati Marija Fissneider, 33 let stara dekla iz Klausna na Tirolskem, kot tatica iz navade. Obtoženka je bila obsojena na tri leta težke ječe. — Danes stoji pred porotniki 27 let stari prisiljenec Rudolf Nährfahrt, ki je pobegnil iz tukajšnje prisilne delavnice, vlomil v grad bivšega okrajnega glavarja pl. Detela ter dejansko napadel oskrbnika Debeljaka.

Ij Žvižg ga je spravil v preiskovalni zapor. V preiskovalnem zaporu se nahaja kipar Dolinar. V nedeljo ponoči so namreč ob 3. zjutraj igrali v »Narodni kavarni« razne himne, Marzeljezo, cesarsko himno in Hej Slovani. Pri cesarski himni je baje Dolinar začel žvižgal. Neki oficir ga je naznanil in so ga prijeli.

Ij Kranjska deželna vinarska za, druga v Ljubljani opozarja cenjeno občinstvo, da se vrši vinska poskušnja danes, namesto v četrtek, od 5. do 9. ure zvečer pod kavarno »Evropa«.

ZVIŠANJE PLAČ URADNIKOM NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 1. jun. Danes je izšla naredba, ki zvišuje plače uradnikom. V petem činovnem razredu dobe uradniki plače 9000, 12.000 K, v šestem 6400, 7200, 8000 K, v sedmem 4800, 5400, 6000 kron, v osmem 3600, 4000, 4400 K; v devetem 2600, 2900, 3200, 3400 K; v desetem 2000, 2200, 2400, 2600 K; v enajstem 1400, 1600, 1800, 2000 K. Za tretji in četrty razred ostane v veljavi stari zakon. Stanarina se razdeli po mestih in je razdeljena v šest razredov.

RUSKA POLICIJA IZDAJATELJICA PREKUCIJSKEGA LISTA.

Peterburg, 1. jun. »N. Vreme« poroča: Neki Brettner, ki je živel več let v Parizu skupaj z znanim socialnim revolucionarjem Burzevom, je na iniciativu in na stroške ruske izdajateljice revolucionarnega glasila, v katerem je objavljaj najhujše članke rajni načelnik ruske policije Račkovski. List dolži rusko tajno policijo, da je sama izdajala revolucionarno glasila in da je sama vodila vse revolucionarne napade.

Cerkveni vestnik.

Voditeljem Marijinih družb naznanjamo na mnoga vprašanja glede notice v »Slovincu« z dne 20. maja t. l. št. 114 o »najnovejšem vodilu«, da ta notica ni v nobeni zvezi z novim od škofijskega vodstva izdanim molitvenikom za Marijine družbe. — Škofijsko vodstvo je izdalo molitvenik pod naslovom »Družbenik Marijin«, ki obsega »Pravilnik«, »Obrednik« in »Molitvenik« v eni knjigi in se ločen sploh ne dobi. Molitvenik ima namen, da se doseže enota in da se odpravijo vedne izpremembe, ki so jih izkazovali dosedanja molitveniki za Marijine družbe. — Molitvenik ima naslov »Družbenik Marijin« in velja vezan v platno 1 K 50 vin., z zlato obrezo 2 K 30 vin, v šagrinu z zlato obrezo 2 K 80 vinarjev. — **Katoliška Bukvarna.**

POŽAR V STAMBULU.

Iz Carigrada poročajo, da je v Stambulu trajal požar 12 ur. Poročila listov o številu vpepeljenih hiš so različila ter se menjajo med 1000 in 2300. **Pogorelo pa je šest mošej, pet mohamedanskih šol in tri kopališča.** Tudi teološki zavod in mošeja sultana Ahmeda sta vpepeljena popolnoma. Glavno poslopje veterinarne šole je rešeno. Policija je aretovala številne osebe, ki so kradle rešene predmete. Zavarovalnice imajo tri in pol milijona frankov škode, od katerih bo morala Assicurazioni generali v Trstu plačati 500.000 frankov. Skupne škode pa je več kot 20 milijonov. Brzojavne žice ob železnici so popolnoma uničene.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Telefonska in brzojavna poročila.

ZOPET VELIKI KRAVALI V OGRSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Budimpešta, 5. junija. V današnji seji ogrskega državnega zbora so se vršili še večji kravali kot včeraj. Okolica okoli parlamenta je podobna vojnemu taboru. Okoli in okoli parlamenta stražijo vojaki in policaji. Po mestu patrolirajo vojaki, posebno v onih delih, kjer so tovarne. Ob 1/2 10. dopoldne se je pred parlament pripeljal ministrski predsednik Tisza v odprtem vozu. Spremljala ga je soproga. V drugem vozu so se za njim peljali agentje policije. Vsa opozicija je danes prišla v zbornico, tudi od 30 sej izključeni poslanec Kovacz. Ko je Tisza otvoril sejo, sprejel ga je nepopisen hrušč. Opozicija je bila na pulte, vpila, piskala, žvižgala, bila z nogami ob tla in kričala Tiszi: Suft, lopov, predrzni zločinec, usurpator! Tu nismo v ruski dumi! Pojdi po kozake! Tudi ministrskega predsednika je opozicija psovala z najrazličnejšimi psovki. Grof Tisza si je na listek beležil imena najhujših kričačev. Ker je ropot trajal dalje in postajal vedno hujši, je Tisza suspendiral sejo in **zopet pozval v parlament policijo.** Ko je 120 policistov prišlo v zbornico, je zbornični komisar policijskemu komisarju pokazal izključene poslance, nakar je bilo 39 poslancev, med njimi Justh, Polonyi, Karoly, Hollo, Abraham z brahijalno silo odpeljanih iz zbornice. Vihar je trajal dalje. Sredi ropota je bila rešena honvedna predloga.

Budimpešta, 5. junija. Danes zjutraj je bila sprejeta honvedna predloga v tretjem branju. Nato se nadaljuje predloga o vojaškem kazenskem redu, ki je skupen za obe državni polovici. Tisza je potem, ko so bili izključeni poslanci z brahijalno silo odpeljani, zopet otvoril sejo, ostala opozicija je z grofom Aponyjem na čelu zapustila v znak protesta zbornično dvorano. Na galeriji je bilo nekoliko poslancev iz magnatske zbornice, katere so opozicionalci neprenehoma psovali: dunajska banda, sufti, sramujte se. Tiszu so klicali: na vislice z rabljem! Zbornica je po odhodu opozicije mirno sejo nadaljevala.

Budimpešta, 5. junija. Pred današnjo sejo državnega zbora je bila seja imunitetnega odseka, ki je sklenil poslanca Justha izključiti od 15. sej, tri druge poslance, med njimi Polonyja pa od 11 sej, ostalim poslancem, ki so bili udeleženi na kravalih je naložil, naj prosijo zbornico oproščenja.

KREPAK ODGOVOR TISZI.

Budimpešta, 5. junija. V včerajšnji seji je dejal grof Tisza, da se vsi Avstrijci, začeni pri visoki aristokraciji do zadnjega jugoslovanskega čevljarja posmehujejo ogrskemu parlamentu ter ga smatrajo za poginajočega leva. Danes je prejel grof Tisza dopisnico, na kateri so bile besede: Ogrski parlament ni poginajoči lev, ampak crknjeni pes. Podpis: Jugoslovanski čevljar.

AVSTRIJSKI DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 5. junija. Avstrijski državni zbor nadaljuje razpravo o službeni pragmatiki. Razprave bodo izpolnile še kake tri seje.

RUSINSKA OBSTRUKCIJA.

Dunaj, 5. junija. Rusini so sklenili, da predloženo jim cesarsko lastnoročno pismo v zadevi ustanovitve rusinske univerze odločno odklonijo, ker bi ono kar se Rusinom nudi, le poslabšalo sedanji položaj. Rusini so sklenili obstruirati vse državne potreščine. Včerajšnja in današnja seja proračunskega odseka je bila izpolnjena z obstrukcijskimi govori rusinskih poslancev.

KRŠČANSKO-SOCIALNI KANDIDAT ZA SILBERERJEV MANDAT.

Dunaj, 5. junija. Za izpraznjeni mandat vsled smrti poslanca Silbererja v okraju Landstrasse na Dunaju kandidira od krščansko-socialne strani deželni poslanec Julij Prochaska, ki je zastopal okraj v parlamentu tri volivne periode. V juniju 1911 je Prochaska podlegel pri volitvah Silbererju.

O UMRLEM POSLANCU SILBERERJU.

Saalfelden, 5. junija. Včeraj dopoldne je preiskal v Almu okrajni zdravnik iz Zella am See, dr. Klein, najdeno truplo ponesrečenega soc. demokratičnega poslanca Silbererja. Dr. Klein je dognal, da se je Silberer zadušil v snegu. Ko se je identiteta Silbererja še enkrat konstatirala, je izdal dr. Klein mrtvaški list, nakar se je truplo cerkveno blagoslovilo, položilo na voz in odpeljalo v Saalfelden. Popoldne so truplo z vlakom odpeljali na Dunaj, kamor je dospelo ob šesti uri zjutraj. Na Dunaju so truplo položili na mrtvaški oder v poslopju zveze avstrijskih pekovskih delavcev, odkoder se bo jutri ob 3. uri popoldne vršil pogreb.

STAVKA V ZAGREBSKI PLINARNI.

Zagreb, 5. junija. V tukajšnji plinarni je izbruhnil štrajk, ker je vodstvo odpustilo štiri delavce.

TAT POSLAL ČEK ZA 91.645 K NAZAJ.

Trst, 5. junija. Tat, ki je borznemu posredovalcu Hirschu ukradel ček za 91.645 K, je danes Hirschu poslal ček na ta način nazaj, da je ček vrgel v poštini nabiralnik. Tat se je prepričal, da čeka ne bo mogel spraviti v denar. Pridržal si je samo 60 K, ki so bili v zavitku.

PORTUGALSKI KABINET DEMISIJO-NIRAL.

Lizbona, 5. junija. Kabinet je demisijsioniral.

PROFESOR SE ZASTRUPIL.

Milan, 5. junija. Profesor Lanfranci, ki poučuje sparno bolezen, se je inficiral. Njegovo življenje je v nevarnosti.

SENZACIONALNA IZNAJDBA V TOULONU.

Pariz, 5. junija. Na krovu jahte »Girondelle«, ki je last kneza Monaco in ki leži v toulonskem pristanišču, preizkušajo iznajdbo inženirja de Sepela, s katero je mogoče čuti glasove iz izredno velikih daljav. Tako so na primer razločno slišali na krovu »Girondelle« marzeljezo, ki so jo igrali v Alžiru.

Razne stvari.

Tvornica za race. V Harrow-Weald blizu Londona se je na neki farmi, ki obsega 11 oral zemlje, ustanovilo veliko podjetje za vzrejanje rac. Zgradbe pokrivajo 7 oral zemlje in so razdeljene v šest oddelkov. V prvem oddelku stoji 70 aparatov za valjenje in se more v njih naenkrat izvaliti 20.000 rac. Mlade račice pridejo najprej v prostor s 26 do 31 stopinj Celzija. Čim starejše postajajo, v toliko hladnejše prostore jih spuščajo. Ko so dovolj utrjene, jih spuste na prosto. Točno v devetih tednih so prešle skozi vseh šest oddelkov in preživele gotov čas na prostem, tako da so sedaj godne za klanje in tehtanje po 6 1/2 funtov. Spravijo jih v avtomobil, ki jih v 50 minutah postavi v glavno londonsko tržišče. — V posebnih, jako skrbno urejenih in zračnih prostorih se nahajajo pravi viri podjetja: stare race za mesenje jajc. Goji se pekinska rasa, ki je najplodnejša; na leto znese do 135 jajc, dočim jih najplodnejša angleška rasa znese le 90. Na vsakih pet rac pride en racman. Tisoč rac znese na leto 100.000 jajc, iz katerih se izvali v valilnicah do 80.000 račic. Po devetih tednih ima vsaka žival tržno vrednost 4 shilingov in ker znašajo stroški vzreje za vsak komad le 1 K 50 h, ostane podjetju precejšen čisti dobiček.

Farizejstvo socialno demokratskih voditeljev. List »Proletar« poroča sledeče o poslancu Swobodi: Pri nekem zborovanju v Rouchovanu, ki se je vršilo med dopoldansko službo božjo, se je odkrilo in pokleknilo več zborovalcev, ko so se oglasili zvonovi k povzdiganju. In glej, tudi poslanec Swoboda je skočil z govorniškega odra, pokleknil na tla in se skesano trkal na prsa. Ravnotako je zagotavljal ta poslanec na nekem zborovanju, da svoje verske dolžnosti zvesto izpolnjuje. Tako se hlini sodrug, da obdrži svoj mandat.

Pevsko društvo praških učiteljev je dobilo pri pevski tekmi v Parizu, katere se je vdeležilo 400 glasbenih in pevskih društev iz celega sveta, prvo darilo.

Mesto, kateremu je prepovedano kajenje. Angleškemu poslanstvu v Washingtonu je poslalo 331 delavcev iz Zioncityja pritožbo, da morajo mnogo pretrpeti od verskih fanatikov v tem mestu. Tako je v tem mestu n. pr. prepovedano kajenje in je zaradi te prepovedi že mnogokrat došlo do spopadov med meščani in delavci. Pred kratkim so prebivalci pograbil dva delavca ter ju vodili po mestu v svarjen zglede.

PORAZ SOCIALNO - DEMOKRATSKIH CENTRALISTOV V BRNU.

Pri volitvah v brnsko bolniško blagajno so propadli socialno-demokratski centralisti in so izvoljeni češki socialno-demokratski avtonomisti z ogromno večino. Centralisti so dobili 2879, avtonomisti 6812 glasov, krščanski socialci 1060, narodni socialci 627. Med centralisti in avtonomisti so bili krvavi boji.

Telesno perilo bode imeli vedno čisto, ako bode isto prano le s popolnoma čistim milom Sunlight. Pazite vedno na ime »Sunlight«!

Spored ljudske slavnosti na Rakeku

v nedeljo, dne 9. junija popoldne:

1. Ob 2¼ ure (po prihodu vlaka iz Ljubljane): Sprejem pri kolodvoru in obhod skozi vas do Ljudskega doma.
2. Pred Domom (ob neugodnem vremenu pa v Domu), kratek nagovor in blagoslovljenje novega Doma.
3. Pete litanije ob spremljevanju godbe.

4. Javen ljudski shod.
 5. Javna telovadba Orlov.
 6. Ljudska veselica.
- Sodeluje vrla orlovska godba od D. M. v Polju.

Cenjena društva se vljudno vabijo, da se javnega obhoda udeležijo z društvenimi znaki in tudi z zastavo, ako jo imajo.

Za Orle, ki se vdeležijo telovadbe, bo od 1. do 2. ure kušnja.

Kosilo za poprej došle in pravočasno priglase skupno. Nepriglase gostje se vljudno prosijo, da se ustavijo le v tistih gostilnah, kjer bodo izobesene zastave. — Priglasila prosimo vsaj do 7. junija dopoldne.

Vstopnina za celo prireditev: Sedeži 1 K, stojišča 40 v, vstopnina samo za veselico 40 v.

K obilni udeležbi vljudno vabi cerkniško okrožje Orlov.

PRVA ŽENSKA V AVSTRIJI IZVOLJENA V DEŽELNI ZBOR.

Pri včerajšnjih nadomestnih volitvah za češki deželni zbor je dobila kandidatinja gospa Kunetická 840 glasov, medtem ko je dobil neodvisni mladočeški kandidat Mataušek 769 glasov. Kandidatinja čeških socialnih demokratov je dobila 415 glasov. Ker bodo soc. demokratje pri ožji volitvi glasovali za Kuneticko, je njena izvolitev gotova.

MAROKO.

»Agence Havas« poroča iz Feza, da je po zadnjih vesteh sovražnik popolnoma razkropljen. Vstaji imajo 600 mrtvih.

Našega ženstva ne moremo z nobenim delom bolj razveseliti, kakor z novo knjigo S. M. Felicite Kalinšek »Slovenska kuharica«.

Sunlight Smilo

763 V.
razvema srca vseh gospodinj po beli čistoti in lepem vonju, ki ga daje perilu. In kako lahko peremo s tem milom! Samo namazati treba, nekoliko časa pustiti, nato izprati in razobesiti. Nepotrebno vsako drgnjenje, kuhanje in parjenje! Ravnajmo se po navodilu!
Kosi po 8, 16 in 30 h.

Gospod

UBALD PL. TRNKÓCZY
lekarnar

Ljubljani.

Na priporočilo gosp. Medic-a naročil sem bil za poškušnjo 1 zavoj Vašega »Sladin-čaja«. Ker pa je isti zmešan z nekoliko kuhanim kravjim mlekom mojemu 4 mesece staremu otroku tako ugajal, začela ga je moja žena redno z Vašim res izvrstnim »Sladnim čajem« (znamka »Sladin«) hraniti in otrok se ga je tako privadil, da bi sedaj brez njega skoro ne mogel biti. Zatorej Vas vljudno prosim, pošljite mi po četrti pošiljati takoj še nadaljnjih 6 zavojev Vašega »Sladnega čaja«, katerega bodem vsakemu najtopleje priporočal.

Škofljica, dne 12. februarja 1912.

Odličnim spoštovanjem udani

Vinko Ogorelec ml.,
lesni trgovec.

MOJA STARA

Izkušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le Stecker-
pferd lišnja mila Bergmanna & Co., Tein ob Labi.
Komad po 80 vin. se dobiva povsod. 411

Fina kuharica

vajena tudi gospodarstva in hišnega dela išče službe k samostojnemu gosp. duhovniku do 15. junija 1912. Fani Kovač, pivovarna, Laški trg. 1782

Mnenje g. dr. Kamboseffa,
zdravnika bolnišnice v Slivnu.
Gosp. J. Serravallo

Trst.

Čast mi je Vam naznaniti, da sem tekom 14 let preizkuševal v svoji privatni praksi in v bolnišnicah različne izdelke kinove skorje v raznih oblikah. Dober okus, čistilen in okrepčujoč vpliv, ki sem ga imel priliko konstatirati v bolnišnici prve vrste v Slivnu. Serravallovega Kina vina z železom, vse to mi potrjuje njegovo nadvladje nad vsemi krepilnimi pripomočki. Dosegel sem najboljše uspehe pri konvalescentih po nalezljivih boleznih, pri malokrvni šibkosti izhajajoči od malarije, pri žleodčnih boleznih povzročenih po prenapornem delu v vročih poletnih dnevih, pri oslavljenju vsled starosti, pri dispeptičnih deklicah in malokrvnih ženskah.

Slivno, 22. oktobra 1908.

Dr. Kamboseff.

Zahvala.

1794

Za neštete dokaze sočutja ob nadomestni izgubi iskreno ljubljene, nepozabne hčerke, sestre, gospice

Ivanke Jalen-ove

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo gosp. dr. Tičarju za izredno požrtvovalno ljubeznjivost, s katero je lajšal preblagi pokojnici muke poslednjih dni, nudeč ji vse utehe zdravniške vede. Zahvaljujemo se preč. gosp. župniku Lavtičarju za vso tolažbo in spremstvo, kakor tudi sosednim gg. župnikom. Dalje se zahvaljujemo častiti usmiljeni sestri Josipini Lavrič, za njeno udano postrežbo. Zahvaljujemo se darovalcem krasnih vencev in šopkov in vsem onim, ki so nam bili kakorkoli v teh težkih dneh v pomoč. Imenoma se zahvaljujemo za častito spremstvo preblagorodnim gospod. c. kr. sodnemu svetniku Peterlinu, notarju Klandru, vsem cenj. gospem in gospodičnam, vrlim kranjskogorskim pevcem pod vodstvom gosp. Bezeka za ganljive žalostinke, vodstvu tukajšnje ljudske šole, kakor tudi požarni brambi in veterancem, radeškim dekletom v narodnih nošah kot nositeljicam vencev, in vsem drugim udeležencem, ki so sledili preblagi rajnici na njeni poslednji poti.

V Ratečah, 4. junija 1912.

žalujoči ostali.

Proda se nov harmonij

fino izdelan, ameriški sistem, z lepim nastavkom 2 m 25 cm, 5 oktav 14 reg. Posebno pripraven bi bil za kako cerkev ali kapelo. Na zahtevo se se pošlje tudi slika in dispozicija harmonija. Več pove IV. KACIN izdelovatelj harmonijev Novi Vodmat 151, Ljubljana. 1799

Radi preselitve se proda

1688

posestvo v Malem Mengešu

obstoječe iz hiše, v kateri je trgovina z mešanim blagom, vinom in žganjem na drobno in debelo, gospodarskih poslopij in zemljišča. Proda se skupaj in tudi posamezno. — Naslov: Josip Kralj, trgovec, Mali Mengeš, št. 32 (okraj Kamnik).

Stanovanja!

V Predovičevih hišah na Poljanski cesti in na Selu se odda več raznovrstnih stanovanj takoj, ali pa s 1. avgustom

Hiša naprodaj

z lepim sadnim vrtom. Cena 10.500 K; na roko treba dati le 3000 K. Vpraša se v Rožni dolini pri Ljubljani, cesta V, št. 154, ali pa Kongresni trg 6, pritličje, dvorišče. 1769

Blagajničarka

se takoj sprejme v kavarno proti kavciji 200 K. Kje, pove uprava »Slovenca«. 1783

Pritlična hiša

se zaradi premestitve iz Ljubljane takoj pod ugodnimi pogoji proda. — Naslov pove uprava »Slovenca«. 1800

V kavarni „Central“

vsak dan vso noč

KONCERT

na novo došle priljubljene tamburaške damske kapele „Central“.

Z velespoštovanjem

1775 7 Štefan Miholič, kavarnar.

Razglas.

1802

Razpisuje se zgradba

Ljudskega doma v Mostah pri Ljubljani.

Načrti in pročiun se nahajajo na vpogled v gostilni Oražem na Selu.

Ponudbe je vlagati do 15. junija.

Odbor.

Iščeta se za takojšnji nastop eden ali dva izurjena

sodarja

za izdelovanje sodov za cement. Vpraša naj se pri tovarni za cement na Dovjem pošta Mojstrana, Gorenjsko. 1795

Nizozemska

zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1.

se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo pod najugodnejšimi pogoji in najnižjimi premijami.

Stanje zavarovanj koncem leta 1910 ca 375 milijonov. Rezerve 112 452

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40, kjer se sprejmo vsak čas strogo reelni, delavni sodrujniki proti dobri plači. Nadzornik za Kranjsko CIRIL GLOBOČNIK, Ljubljana, Elizabetna cesta 4.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva

izredna c. kr. državna loterija

v dobrodelen namen za c. kr. domobraustvo in žandarmerijo.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša 200.000 kron.

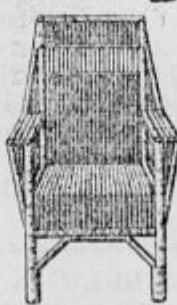
Javno srečkanje 4. julija 1912.

Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrt za kupce brezplačno. Srečke se dobivajo poštine prosto. Oddelek c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za državne loterije.) 1652

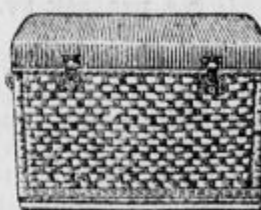
Prva gorenjska industrija za pletarstvo

v Radovljici

Izdelki državnega pletarskega tečaja: moderna oprava iz pletenin, vrtno senčnice, košare za polovanja, stojala za cvetlice in ročna dela, senčnice za morska obrežna kopališča, skladni stoli, pletene kina-odeje, kopalni črevlji in vse pletenine za domačo rabo in luksus.

Oton Homann, Radovljica

Ilustrovani ceniki zastoj.

1785

Razglas.

Pri Mestni hranilnici ljubljanski se razpisuje mesto

stalnega pisarničnega ravnatelja

s temeljno plačo letnih 7200 K s pravico do petih štiriletnic po 1000 K in s stanarino letnih 1200 K.

Prošnjiki za to mesto morajo biti absolvirani juristi in morajo izkazati večletno juridično prakso. Oni, ki bode imenovan, se bode moral na svoje stroške večbati devet mesecev v večji hranilnici oziroma banki; ako še ne bode izurjen v zemljeknjižnem poslovanju, se bode tudi na svoje stroške moral tri mesece večbati v kaki notarski ali odvetniški pisarni.

S potrebnimi dokazili o študijah, praksi, starosti, domovinstvu, zdravju in znanju jezikov opremljene prošnje je pri podpisnem ravnateljstvu vlagati do 1. julija t.l.

V Ljubljani, dne 4. junija 1912.

1801

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.